

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	na dom dostavljen:	na dom dostavljen:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjava vseh dan svojo izjavo medloje in premlitke.

Inserati veljajo: peterostopna pešit vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Po večjih insercijah po dogovoru.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

Poznamo štetično vojno 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istovrstne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:	za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—	celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	pol leta 13—	pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 6:50	četrt leta 6:50	četrt leta 6:50	četrt leta 6:50
na mesec 2:30	na mesec 2:30	na mesec 2:30	na mesec 2:30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Svetovna vojna.

V Srbiji napreduje naša vojska nevzdržema.

— En srbski bataljon vjet. — Bitka pri Okörmezö. — Rusi poraženi in beže preko Karpatov. — Boji pri Körösmezö. — Nemci odbili francoske obkoljevalne poskuse na zapadu. — Nemška armada v Belgiji zavzela več antwerpenskih fortov. — Rusi se pripravljajo na novo ofenzivo proti vzhodni Pruski. — Pred izbruhom rusko-turške vojne.

USPEŠNA NAŠA OFENZIVA PROTI SRBIJI.

Dunaj, 2. oktobra. (Kor. urad.) Uradno razglajajo: Dne 2. oktobra dopoldne. Naše, v Srbiji se nahajajoče čete so že dva dni v napadalnem boju. Doslej napreduje naša ofenziva proti sovražniku, ki je razmeščen povsod v močno okopanih, z žičnimi zavorami zaščitnih postojankah, sicer počasi, a uspešno. Prišli smo z očistevanjem bosanskih pokrajin, ki so jih vzemirjale srbske in črno-gorske čete ter četaši. Pri tem smo včeraj obkolili kompleten srbski bataljon, ga razorožili in ga vjetega odpeljali. Trditve, ki jo razširjajo Srbi, kakor da bi bili uničili 40. honvedsko divizijo, je nov dokaz živahne srbske fantazije. Ta divizija se nahaja, kakor so imeli Srbi zadnje dni opetovano priliko se prepričati, v najbližjem razpoloženju v bojni fronti in se je odlično udeleževala kakor pri Višegradu, tako tudi bojov zadnjega tedna. — Potiorek, feldcajmojster.

V SRBIJI IMAMO V POSESTI VSE OSVOJENE POZICIJE IN NAPREDUJEMO NEVZDRŽEMA.

Dunaj, 2. oktobra. (Kor. urad.) Uradno razglajajo: Vrhovno armad-

no poveljstvo objavlja: Kljub vsem našim odločnim uspehom v Srbiji, poskuša srbsko časopisje znova delati reklamo in razpoloženje z razširjanjem vesti o izmišljenih zmagah in s pretiravanjem četaških vpadov, da bi s tem prikrilo polom vsakega odpora srbske armade, ki gotovo nastopi, kar so Srbi že sami spoznali. Na vsa neresnična poročila inozemskega časopisja o položaju na balkanskem bojišču, odgovarjamo kratko in jedrnat, da imamo v posesti ne samo vse zavzete pozicije vzhodno od reke Drine, marveč da tudi nevzdržno pridobivamo na nadaljnjem prostoru.

Vesti o vstaji v novi Srbiji.

Carigrad, 2. oktobra. (Kor. urad.) »Der Osmanische Lloyd« priobčuje sporočilo nekega otomanskega odličnjaka, ki je predvčerajšnjim preko Soluna prispel v Dedeagač. Dotičnik zatrjuje, da so se mohamedanci v Djakovu, Peči, Prizrenu, Skoplju in Kačaniku dvignili proti Srbom in sestavili tri divizije, ki štejejo skupaj 90.000 mož. Srbi so poslali proti njim tri bataljone, katere so, predno so dobili ojačenja, obkolili Albanci. Dva od teh srbskih bataljonov sta bila popolnoma uničena. Neki albanski ve-

ljak je na čelu 20.000 Albancev, pridri pred Skopje in zahteva sedaj, da se mu mesto vda. Bitoljski Albanci so se tesno združili z Bolgari v Bitolju in Resna, ki stoje pod poveljstvom četniškega načelnika Petkova. Bolgarski četniki so zasedli gorski prelaz Beglišta, da preprečijo prehod Epirotov skozi Makedonijo.

Bolgarska vlada proti prevozu vojnega materijala za Srbijo.

Sofija, 1. oktobra. (Kor. urad.) Oficijozna »Narodni Prava« sporočajo: Ruski poslanik Savinski je prošil bolgarsko vlado za dovoljenje prevoza vojnega materijala iz Rusije za Srbijo. Ministrski predsednik pa je vsled sklepa ministrskega sveta sklicujoč se na člen 3 haške konvencije in na strogo nevtriliteto Bolgarije odklonil prošnjo.

NAŠA OFENZIVA PROTI RUSOM.

Frankfurt, 1. oktobra. (Kor. urad.) »Frankfurter Zeitung« prinaja članek, naslovljen »Ofenziva proti Rusom«, v katerem pravi: Prodiranje Nemcev in avstro-ogrskih čet, ki priganjajo na obeh straneh Visle Russe k umikanju, bo sovražnika tudi kmalu prisililo, da se umakne s svojih izpostavljenih pozicij, če jih more dovesti v veliko nevarnost. Ruska ofenziva, ki je bila strateško končana že zasedenjem Lvova, se zdaj umika našim vojem. O smeri in prvih ciljih teh naših vojov se mora še molčati. Toda že, da so se te operacije pričele, moramo z zadoščenjem začeti, ker kaže tudi nevtralnimi državam, nakatero so mogočno učinkovala brezvestna pretirana poročila o zmagah iz Petrograda, da avstro-ogrška armada ni le ostala sposobna za vojno v najširšem pomenu besede, marveč je ohranila tudi živ ofenzivni duh, ki je najboljši jamstvo za končno zmago.

BOJI OB KARPATIH.

Budimpešta, 2. oktobra. (Kor. urad.) Ogrski brzojavni in korespondenčni urad javlja: Nyiregy - Haza. Po sporočilu, ki ga je poslal semkaj veliki župan komitata Marmaros, so naše čete v okolici Okörmezö pora-

zile v zmagoviti bitki v Marmaros vpadle Ruse. Sovražnik se je v neredu umaknil proti meji. V Okörmezö in okolici vlada zopet red in mir. Naše, v okolici Körösmezö zbrane čete, so takisto začele boj z Rusi. V najkrajšem času bodo Rusi spodeni preko meje.

SITUACIJA NEMČIJE IN AVSTRO-OGRSKE JE UGODNA.

Kristianija, 2. oktobra. (Kor. urad.) Vojaški sodelavec »Aftenpostena«, neki višji generalnoštabni oficir, označuje v nekem članku o sedanjem vojnem položaju situacijo Nemčije in posebno tudi Avstro-Ogrske kot ugodno in zaključuje svoje razmišljanje s sledečimi besedami: Če ravno zdaj sporoča nemški generalni štab, da se je začelo obstreljevanje Antwerpna, da se je predrla črta zavornih utrdb Verdun-Toul ter otesla narevska črta, tedaj moramo priznati, da učinkujejo te razmere velikansko.

OBREKOVANJE NAŠE VOJSKE.

Dunaj, 2. oktobra. (Kor. urad.) Kakor poroča »Politische Korrespondenz« je izročila avstrijska vlada vladam nevtralnih držav verbalno noto te vsebine: Tiskovni urad v Nišu je dal razširiti sporočilo, da uporablja avstro-ogrška vojska, kakor je posneti iz poročil vseh srbskih poveljnikov, na vseh frontah eksplozivnih pušk ima vedno eksplozivne kroglice in vsi avstro-ogrski vojaki imajo v svoji municiji 20% takih krogelj. Avstro-ogrski poveljniki so izdali najstrožja povelja, da preprečijo, da bi padla ta municija v srbske roke. Tudi so ti poveljniki strogo zaukazali, da morajo vojaki pobrati mrtvim in ranjenim te kroglice.

Avstro-ogrška vlada z ogorčenjem zavrača te trditve, ki so popolnoma brez podlage in ki so skoz in skoz obrekovanje ter kategorično protestira proti takemu postopanju Srbije, ki ima namen varati javno mnenje.

Položaj na bojiščih.

Iz uradnih poročil v zadnjih dnevih izhaja popolnoma jasno, da so

se izjalovili vsi računi tripelentente in da je položaj avstrijske in nemške armade na vseh bojiščih jako ugoden ter opravičuje upanje na vsestransko zmago.

Na severnem bojišču je avstrijska armada zavzela nove pozicije, trdne in močne, ter je iz njih začela roko v roki z nemško armado ofenzivo proti Rusiji. Ta ofenziva napreduje izdatno in ruska armada se pred njo že umika.

Vojna proti Srbiji je tako upešna, da se vsak čas pričakuje katastrofa za srbsko armado.

Na francoskem bojišču je levo krilo francoske armade, ki je nekaj dni dosegalo znatne uspehe, vrženo nazaj in se je moralo umakniti. Vrh tega pa je zveza med središčem in med desnim krilom francoske armade prebita, kar zna provzročiti stranske posledice za Francoze.

Angleška, ki se skrbno ogiba vsakega boja na morju, je prišla v navskrižje z egiptsko vlado. Mogoče je celo, da nastane v Egiptu vstaja, kar bi angleško pozicijo silno poslabšalo.

Tako je torej na vseh bojiščih položaj za Avstrijo in Nemčijo prav ugoden.

POLOŽAJ NA NEMŠKO-FRANCOSKEM BOJIŠČU. TRIJE FORTI PRI ANTVERPENU ZAVZETI.

Berolin, 3. oktobra. (Kor. urad.) Generalni štab razglaja: Veliki glavni stan dne 2. oktobra zvečer. Pred zapadnim armadnim krilom smo odbili ponovne poskuse francoske armade, da bi nas obkolila. Južno od Roye smo vrgli Francoze iz njihovih pozicij. Sredi bojne fronte je ostal položaj neizpremenjen. V Argone prodirajoče čete so izvojevale v napredovanju proti jugu znatne uspehe. Vzhodno od reke Mase so Francozi izvršili iz Toula energične nočne sunke, ki pa smo jih odbili. Sovražnik je imel težke izgube.

Pred Antverpom smo včeraj popoldne ob 5. z naskokom zavzeli fore Vavre, Saint Catharine in reduto Dorpvelt z vsemi pripadajočimi utrdbami. For Vavrem smo obkolili. Na zapadu se nahaja v naših rokah važna točka Termonde.

Na vzhodnem bojišču je pričakovati, kakor se zdi, da prično ruske

LISTEK.

Vojna nam odpira oči.

Ta velikanska vojna, v kateri teče tudi toliko slovenske krvi, ima čudovit vpliv na vse sloje prebivalstva. Zdi se, kakor da je s silo mogočnega potresa kar čez noč premenila vse razmere in vzbudila v vseh srcih nova čustva in v vseh glavah nove misli in nazore. Tako temeljita in globoko segajoča je ta prememba, da mora iz nje po končani vojni vzkltiti popolnoma nov svet, zasnovan na tistih temeljih, ki jih je vstvarila ta vojna.

Sedanja vojna ni boj za pridobitev kake deželice, ampak je boj če že ne za življenje in smrt največjih držav, pa vsaj boj za vso njihovo veljavo v svetu in za vse od te veljave odvisno blagostanje. Kdor si hoče napraviti podobo, kake nasledke zna imeti ta vojna za kakega premaganca, naj le pomisli, kaj bi nastalo iz Angleške, če bi bila premagana. Konec bi bilo njenega svetovnega gospodstva in s tem tudi virov vsega njenega življenja. Kolonije bi ji odpadle, tiste kolonije, iz katerih zajema ogromne dohodke, njena trgovina bi propadla, za njeno industrijo

bi ne bilo več odjemalcev, vsi viri zaslužkov bi usahnili in konec bi bil popoln propad.

Zgodovina nam daje pretresujoč izgled, kake so nasledki, če je premagan narod, ki je imel svetovno gospodarstvo. Španska je bila nekajprva in najmočnejša svetovna država, bila je na višku sreče, kulture in bogastva in vladala nad največjimi kolonijami. A zadela jo je nesreča, da je bila premagana. Prav Angleži so bili tisti, ki so ji zadali ta strašni udarec, čigar posledice ni mogla Španska nikoli proboleti in jih sodeč po človeški preudarnosti tudi nikoli ne bo. Španska je bila poražena in svetovno gospodarstvo je polagoma prešlo v roke Angležev. A kaj je postalo iz Španske? Z izgubo svetovnega gospodarstva je začelo njeno gospodarsko in politično nazadovanje; zaostajala in propadala je čedalje bolj in danes je materijalno slabo stoječa država, ki nima nič vpliva na usodo sveta, ki se v kulturnem in socialnem oziru ne more primerjati skoro z nobeno evropsko državo in katere se nihče ne spomni, kadar se govori o narodih prihodnosti. Če bo Angleška v sedanji vojni premagana, bo njena usoda neizogibno taka, kakor usoda Španske.

Sedanja vojna odpira ljudem oči, podira vsakovrstne predsodke, razdira stare nazore, ki v današnjem življenju nimajo več vrednosti, in

daje najširšim krogom, novo orientacijo.

Na izgledu Angleške spozna lahko vsakdo, da v sedanji vojni ne gre za pridobitev ali za izgubo kake pokrajine, kakor l. 1866 ali 1870, ampak za največje gospodarske in kulturne interese, za stvari, poleg katerih so stopili vsi drugi oziri v ozadje. Spoznanje, da gre v tej vojni za vse najvišje in najvažnejše kar je na svetu, je zbližalo tudi avstrijske narode, da so pozabili na vse, kar jih je ločilo, da vpoštevajo le to, kar jim je vsem skupno in da so se združili na skupno borbo. Vojna je dogodek tako gigantskega pomena, da mora omogočeno vplivati na vse življenje narodov, zlasti taka ljudska vojna, ki je med nacionalno različnimi ljudmi vstvarila tak čut skupnosti, da je poleg njega izginilo vse drugo.

Ljudem se odpirajo oči. Ne uvidevajo samo velikansko važnost državnih in gospodarskih interesov, ampak začeli so tudi spoznavati veliki pomen telesnih in dušnih kreposti. Zakaj to bo vsak priznal, da je od telesnih in duševnih vrlin vojujočih se narodov odvisen izid cele sedanje vojne.

Ura dela in žrtve je sedaj in prezgodaj bi bilo misliti, kake razmere se bodo po končani vojni ustanovile v Evropi sploh in zlasti v naši državi. Toliko pa so se ljudem že

odprle oči, da spoznavajo eno: po vojni bo naše življenje popolnoma drugačno, kakor je bilo doslej in premenilo se bo v političnem in v gospodarskem, v narodnem in v socialnem oziru. Nič tega ne kaže bolje, kakor premembe, ki se je zgodila v nekaj tednih na Nemškem. Tam je bil dolgo let najhujši boj med socialnimi demokrati in med državno. Sruiti je bil ta boj do skrajnosti in občutil se je v vseh slojih, v vsem življenju, v vsaki najmanjši stvari. Prav brez primere je bil ta boj, a kaka prememba se je zgodila, ko so socialni demokrati v trenutku napovedi vojne opustili svoje dosedanje stališče, pozabili na vsa nasprotja in tudi na vsa preganjanja, ki so jih morali pretrpeti, ter z navdušenjem stopili pod zastave svojega naroda. V tem trenutku se je takorekoč prekucnilo vse mišljenje na Nemškem in socialni demokrati so sebi in svojim idejam pridobili toliko simpatij tudi med dosedanjimi najhujšimi nasprotniki, da govori že danes vsa Nemčija in se o tem smislu oglašajo tudi najmerodajnejši faktorji, kako je treba preurediti vse socialne in javne razmere v smislu demokratizma in socialne izravnave.

Ljudem se odpirajo oči. Zdaj v vojni znajo šele prav ceniti, kako velike važnosti je telesna vzgoja in kako mogočno vpliva na smelost in podjetnost človeka. Krepko, zdravo,

razvito telo, ki prenaša tudi težke napore in zna kljubovati najhujšemu trpljenju, to je življenski pogoj za vsak narod.

Pri nas se je v tem oziru marsikaj zamudilo in marsikaj grešilo, a po vojni se bo dalo to popraviti, kakor se marsikaj drugega, kar zavira in zadržuje naš razvoj. Zavladati bo moralo spoznanje, da je skrb za telo navsezadnje le prva stvar, na katero mora človek gledati, sebi in celemu narodu v prid, kajti od krepkega telesa je pri vsakem človeku vse odvisno.

Vojna bo vse naše moralne sile očistila in posvečila in bo tudi vse naše narodno življenje postavila na novo podlago, tako da ne bo več prostora ne za ekscesivni šovinizem, ne za tisto narodno mlačnost, ki je le prevečkrat mejila na izdajstvo. Kolektivna hrepenenja slovenskega naroda se bodo osredotočila na dossegljive cilje in v narodni politiki bo zavladala tista stabilnost, od katere je odvisen vsak napredek. Sedanja vojna, naj zahteva še take žrtve, bo v naši monarhiji brez dvoma ustvarila razmere, ki bodo vsakemu narodu dovoljevale svoboden in neoviran razvoj in mu zagotovile vse, kar je za življenje in napredovanje potrebno. To bo celokupni državni in njeni gospodarski in vojaški veljavi v največjo korist.

Vojna sila je sploh presenila

Čete s obilnimi prilikami Njemena proti guberniji Savalki.

Slovo vzhodno-pruskega viječnega predsednika.

Königsberg, 1. oktobra. (Kor. ur.) Višji predsednik pl. Windheim se je danes posloval od province vzhodno-pruske z oklicem, v katerem se zahvaljuje vsem oblastim in uradnikom za izkazano uspešno podporo. V tem oklicu pravi:

Vojna, ki je bila vsiljena naši domovini, je povzročila provinci neizrečeno težke udarce. Kakor se je našim hrabrim četam na Vzhodnem Pruskem posrečilo izgnati iz dežele dozdaj hrabro se bojujočega sovražnika, smemo z božjo pomočjo brezdvomno pričakovati končne zmage, da se bo potem provinca Vzhodno Prusko lepše in trdnješe, kakor je bila dozdaj, zopet zgradila. To je iskrena želja, ki jo izražam pri svojem slovesu in ki jo naj kmalu izpolni Bog.

Obenem objavlja novi višji predsednik pl. Batocki pri prevzetju svojega urada oklic, v katerem pravi:

Nastopam svoj urad v popolni zavesti s tem zvezane težke odgovornosti napram svoji glavni provinci, toda tudi v popolnem zaupanju da se bo, če podeli Bog nemškemu orožju še nadalje zmago, posrečila obnovitev province s smotrenim skupnim delovanjem državnih oblastí in avtonomnih organov, z edinstvenim požrtvovalnim sodelovanjem vseh vzhodnih Prusov, brez razlike stranke, poklica in stanu.

Največja bitka svetovne zgodovine.

Odločilni boji med Francozi in Nemci so se pričeli, kakor znano, s francosko ofenzivo pred Parizom dne 6. septembra in trajajo torej že skoraj celi mesec. Mnogi smatrajo te boje kot dele ene same velike bitke, katera nima primere v svetovni zgodovini, tako glede časa, kakor glede števila angažiranih čet, količine in kvalitete orožja in končno števila izgub.

Po mnenju drugih krogov se je v teku sedanjih odločilnih bojev vršilo sedem velikih bitk in sicer v glavnem na nemškem desnem krilu.

NEMŠKA KRIŽARKA POTOPILA 7 ANGLEŠKIH PARNIKOV.

Berolin, 2. oktobra. (Kor. urad.) Glasom poročila »Berliner Tageblatt« iz Amsterdama je potopila mala nemška križarka »Karlsruhe« v Atlantskem oceanu 7 angleških parnikov.

JUNAŠKA KRIŽARKA »EMDEN«.

London, 1. oktobra 1914. (Kor. urad.) V »Daily Telegraphu« piše Archibald Hurd o križarki »Emden«. Ladija je dobila idealno polje za svoje operacije, ker pasira tam veliko število ladij in ker more »Emden« uporabljati mnogo zalivov ter se skrivati pred angleškimi križarkami. Razentega ima »Emden« še to prednost, da je hitra. — Vedno ji je mogoče, če je v nevarnosti, pobegniti. Njeno delovanje nas navdaja z občudovanjem. Cestitati smemo kapitanu pl. Müllerju k njegovemu podjetju, ker ne postopa samo človeško marveč tudi obzirno z angleškim moštvo. Tega mornariškega častnika moremo označiti kot de Weta na morju. Njegova politika je popolnoma posebne vrste. V nobeni pomor-

ljudi tako, da jih je časih komaj spoznati. Ošabnega kastovstva, ki je časih toliko slabe krvi provzročala, je ravno tako konec, kakor psevdodemokratske nadežnosti. Ljudje različnih stanov so se zblizali med seboj, neka prijaznost veže vse stano-ve, češ, da smo vsi bratje in da morajo biti tisti, ki so enaki pod zastavami, tudi v drugem življenju se zavediti svoje skupnosti, daje vsemu življenju nekako enoten značaj. Drug smo vezani na drugega — to spoznanje je vojna poživila v največji meri.

Na vse bo vplivala ta vojna, tudi na vse kulturno življenje. Veliki protestantski teolog in zgodovinar profesor Harnack v Berlinu je imel te dni ravno predavanje, na katerem je posebno poudarjal, kako je ta vojna povzdignila vse duše in pokazala, koliko puhlega in praznega je v sodobni kulturi, kako plitvost in neslanost je prevladala literaturo, znanost in umetnost. Po njegovem mnenju bo vse to razpadlo in se pogreznilo v pogubo in iz naroda bo vzklikla na modernih znanstvenih temeljih sloneča narodna soka polna, iz narodne duše kipeča kultura. Zavladal bo moderni praktični idealizem, ki je edini v stanu, ustvariti pogoje resnične sreče, resničnega zadovoljstva, resnične svobode in resničnega bratstva v kulturni Evropi.

aki vojni starega in novega časa. Oni zasledovalci sovražne ladje, ki jih slonega gverilnega vodstva na morskem morju živijo od plama in izpustitve na svobodo čolnarij, ki jih upih »Emden« obkrožuje, da bi se jo moglo uničiti. V tem slučaju ne bo nič koristilo zaščevati s svetlo ladje, naložene s pramogom. »Emden« more zaslediti dobič pramog. »Emden« jemlje seveda toliko, kolikor more vplati. Mi prevladujemo morje, toda ne vaak kvadratni meter morja. Mi izrabljamo nadvlado na morju, da zasigujemo dovoz živil in surovin in pa nadaljujemo se mobilizacijo. Čim »Emden« ne morejo izpremeniti poteka in značaja vojne. Ostanjejo epizoda. »Machester Guardian« čeni škodo, ki jo je »Emden« dozdaj povzročila angleškemu brodogovju v Indijskem oceanu, na slučajno 1000 funtov šterlingov. Razrušene ladje so vsebovale 50.000 ton. List hvali kapitana »Emdena«, ki je priznašal moštvo ladje, ter pripominja, da ima angleška mornarica v azijskem morju komaj šest križark, ki so enako hitre kakor »Emden«.

Legija angleških amaconk.

Znana angleška sufražetka Mrs. Haverfield sestavlja prostovoljno legijo amaconk, ki naj pomaga pri obrambi obale in notranjosti Anglije proti eventualnim sovražnim napadom. Amaconke imajo svojo posebno uniformo; kot instruktorji fungirajo častniki. Priglašajo se osobito tkzv. militantne sufražetke, ki so bojev (seveda le s policijo) že vajene.

Anglija ne prizna »Breslau« in »Goeben« kot turške ladje.

Iz Carigrada poročajo: Angleški veleposlanik je obvestil turško vlado, da smatra Anglija križarki »Breslau« in »Goeben« kot nemški ladji. Veleposlanik je naznanil, da bo angleško brodogovje, ki križari pred Dardanelami, obe ladji napadlo in uničilo, čim se prikažeta na odprtem morju.

Španske vojne ladje zaplenjene na Angleškem.

S Holandskega poročajo: Kakor poroča amsterdamski »Telegraaf« iz Londona, je angleška admiraliteta zasegla dve španski vojni ladji, ki so jih gradili v angleških ladjedelnicah. Amsterdamski »Telegraaf« poroča, da gre za španski križarki »Jaime I.« in »Alfonso XIII.« pri tvrdki Armstrong. »Alfonso XIII.« je najbrže že dograjen. Obe križarki imata prostora za 15.700 ton in težko artilerijo 8 topov 30,5 cm kalibra. Oklopi niso posebno močni.

Nemški aeroplan nad Calais.

Dunaj, 2. oktobra. »Zeit« poroča iz Berolina: Nemški aeroplan je priletel nad mesto Calais ter vrgetl tri bombe.

Angleška politika vzrok vojne.

Kodanj, 2. oktobra. (Kor. urad.) List »Tidende« priobčuje izjave državnega tajnika nemškega zunanje urada, ki tvorijo odgovor na nedavno priobčeni intervju z angleškim državnim podtajnikom Aclandom. Bojazen, da bi mogla vzeti Nemčija Belgiji del južne obale Kanala in jo porabiti za operacijsko izhodišče nemškega vojnega brodogovja, je dala Angliji povod, da se ni samo sama udeležila vojne, marveč ji je dala tudi povod k strašnemu zločinu, da je vzpodbudila obžalovanja vredno Belgijo k odporu. Anglija je uredila svoje postopanje edino le po svoji brezobzirni sebičnosti. Če morajo danes na bojiščih kontinenta krvaveti sinovi Nemčije, Avstro-Ogrske, Francoske in Rusije za svojo domovino, nosi moralčno odgovornost v prvi vrsti angleška politika. Ta je že od nekdaj hujšala narode kontinenta druge proti drugim, da more sama nemoteno obvladati svet.

Kršenje ženevske konvencije.

Dunaj, 2. oktobra. (Kor. urad.) Z ozirom na poročila o flagrantnem kršenju ženevske konvencije s strani nekaterih držav, se je obrnilo zvezno vodstvo avstrijske družbe Rdečega križa na mednarodni ženevski komite Rdečega križa s prošnjo, da naj nujno opozori vse vojskujoče se države, da naj se drže Ženevske konvencije. Zlasti je spomnil vojskujoče se države na člen 25. te konvencije, glasom katerega morajo skrbeti vrhovni poveljniki armad za izpolnitev posameznih določb vseh členov te konvencije. Mednarodni ženevski komite je nato poslal vladam vseh držav v tem zmislu pisma, v katerih izjavlja, da se zdi, da se države ne brigajo dosti za določbe glede ranjenih in bolnih, ne glede na pripadnost katerikoli državi, in za določbe glede varstva oboja in materiala.

Angleški vojni minister je poslal državnim oblastem okrožnico z natančnimi navodili, tičočimi se obrtnega davka za inozemce, ki so bili danes uveljavljeni. V okrožnici se dajejo tudi navodila, kako se naj postopa napram inozemcem. Naglašja se med drugim, da se ne sme pozabiti, da so inozemski trgovci in obrtniki znatno pripomogli k gospodarskemu razvoju Turčije, za to je treba skrbeti za to, da dobe inozemci zaupanje v turške zakone.

PRED IZBRUBOM RUSKO-TURŠKE VOJNE.

Reuterjev urad poroča preko Sofije, da je carigradski ruski veleposlanik napravil vse potrebne priprave v varnost in da je Rusija svojo državljano pozvala naj čim prej zapuste turške dežele.

BOJI V JUŽNI AFRIKI.

Protona, 2. oktobra. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča uradno: Južnoafriški oddelki so presenetili dve nemški predstraži, eno pri Grasplatzu v bližini zaliva Lüderitz, drugo pri Anichabu, 25 milj severno od tega zaliva. Pet Nemcev je bilo vjetih, eden izmed teh je bil smrtnonevarno ranjen.

Ravnotežje v Adriji.

Rim, 30. septembra. »Tribuna« in »Giornale d'Italia« izjavljata soglasno, da je vsaka akcija Italije v Albaniji izključena. S tem pa še ni rečeno, da je Italija opustila svoje zahteve glede Valone. Če bi bila Valona od katere koli strani ogrožena, se Italija ne bo obotavljala, zahtevati to pristanišče za sebe, da ohrani ravnotežje v Jadranskem morju.

Avtomobilisti na francoskem bojišču.

Pariz, 2. oktobra, čez Berolin. (Kor. urad.) Vojaški guverner v Parizu naznanja, da je avtomobilistom strogo prepovedano tudi s pasirnimi kartami, prodirati v okoliš bojujočih se čet. Vsak tak poizkus bi imel za posledico najstrožje kaznovanje.

Izdajica.

Lipso, 2. oktobra. (Kor. urad.) Državno sodišče je obsodilo pisarja pri državnoželezniškem ravnateljstvu v Oppelnu Pavla Czecha zaradi poskušenega izdajstva vojaških skrivnosti na 5 in enčetr leti ječe, združene z izgubo državlanskih pravic za dobo 10 let. V razlogih se izjavja, da je prišlo kot obtežilo v poštev, da je obtoženec Nemec in da je skušal izdati tajne načrte železniških prog in postaj v času, ko se je že splošno računalo z izbruhom vojne. Czech je bil ponudil načrte ruskemu vojaškemu atašeju v Berlinu.

Boji v Belgiji.

Iz Amsterdama poročajo: Nemške čete so zasedle tudi vasi v okoliščini mesta Mecheln. Prebivalstvo beži v Anverzo in na Nizozemsko. Nemške čete so se približale Turnhoutu. (Turnhout leži vzhodno od Anverze, blizu nizozemske meje.)

Parnik zadel ob mino.

Hartlepool (via Berolin) 2. oktobra. Parnik »Selby« z več kakor 3000 tonami premoga, je na poti iz Shieldsa v Antwerpen zadel včeraj ponoči v Severnem morju na mino in se potopil. Moštvo — 20 mornarjev — se je rešilo v čolnih. Neka obrežna ladja je moštvo pripeljala v Lowestoft.

Obrtni davek na Turškem.

Carigrad, 1. oktobra. (Kor. urad.) Finančni minister je poslal državnim oblastem okrožnico z natančnimi navodili, tičočimi se obrtnega davka za inozemce, ki so bili danes uveljavljeni. V okrožnici se dajejo tudi navodila, kako se naj postopa napram inozemcem. Naglašja se med drugim, da se ne sme pozabiti, da so inozemski trgovci in obrtniki znatno pripomogli k gospodarskemu razvoju Turčije, za to je treba skrbeti za to, da dobe inozemci zaupanje v turške zakone.

Turški moratorij.

Carigrad, 2. oktobra. (Kor. urad.) Uradni list bo jutri priobčil zakon, s katerim se podaljša veljavnost moratorija, ki poteče 4. t. m., za nadaljnih tri mesece z odredbo, da morajo

plačati 10 odstotkov svojih dolgov v dveh mesečnih obrokih.

Kritika politike v Egiptu.

Milanški list poroča: Položaj v Egiptu je postal jako kritičen. Ministarstvo ne upira priznati ukrepe angleškega poveljnika. Vojaštvo je zapadlo javna poslopja. Na palači kedar so Angleži razobesili angleško zastavo.

Odstavljena egiptanska vlada.

Carigrad, 1. oktobra. (Kor. urad.) »Ikdam« vpraša, na podlagi katerega prava odstavlja Anglija egiptansko vlado in jo nadomešča z angleškim vojaškim režimom. Anglija gazi s tem pogodbe in pravico ter postopa skrajno samovoljno, ker Egipt ni angleška posest.

Pred sovražnikom.

(Iz pisma nekega vojaka.)

Iz daljave se še vedno čuje tiho, a živahno prasketanje pušk. Semtertja se sliši zamolklo grmenje topov. Bum - bum - bum, odrezano kakor tikkanje, ogromne ure grme avstrijski topovi, bum - bum - bum, odgovarjajo ruski topovi. Časih začuješ zamolklo defonacijo, potem življenje v zraku in v nekoliko trenutkih tres — bila je granata 15-centimetrskega topa. Sprva nas je spravljala v strah »tetka« — tako smo nazivali granato —, ker je, udarjajoč v zemljo, izbušila po tri metre globoko in toliko široko jamo. No, sedaj smo se nanjo že navadili in »tetke« se nič več ne bojimo. Kadar zadene, res, razbije vse na kosce, toda k sreči ne zadene mnogokrat. Kadar jame prst leteti po več metrov v višini, se boje danes samo še vojni »novinci«. Često je granata udarila v najbližji naši bližini in zavila vse v oblake dima in praha, a ko se je oblak razpršil, smo opazili, da ni nihče izmed nas ranjen. Granata se je vgreznila v razkvašeno zemljo.

Predstraže se v vojnih četah vkopavajo. Dasi Rusi neradi ponoči napadajo, vendar moramo biti neprestan pripravljeni na topovski ogenj. Sovražnik ne spi nikoli, pa smo bili do sedaj že čisto iznenadeni. No, pa Rusi imajo več vzroka, da se boje nenadnega napada, kakor mi.

Stopamo v dolgih kolonah, sonce je že zašlo za obzorje, a mesec je jel razsipati svojo blede svetlobo na enolično bregovito pokrajino. Gozdni robovi se nam zde iz daljave kakor sovražne konjeniške kolone. V široki in prijazni kotlini se ustavljajo prve stotnije našega sprevoja. Tu bomo nemara prenočili. Živahno vrvenje in drvenje je opaziti vsepovsod. Polk se postavlja k polku, stotnija k stotniji. Puške zlagajo v piramide, telečnike mečejo na tla. V nekaj trenutkih so postavljeni šotori, a bajoneti se nad njimi svetlikajo, kakor strelovodi. Srečni vojaški, ako najdemo v bližini slamo, a še srečnejši, ako je kotlina skrita pred pogledi sovražnika. Slamo prinašajo z vseh strani in kakor bi trenili, se šotor spremeni v prijetno sobico. Moštvo vlačí z vseh strani drva in v nekaj hipih zažari ogenj na sto in sto krajih, da se zdi, kakor da bi imel človek pred sabo razsvetljeno veliko mesto. Toda, to se žal le redkokdaj dogaja. Z ozirom na sovražnika, je treba največje opreznosti. S ceste se svetlika ogenj iz poljskih peči. Radostno segajo vojaki po svojih skladih, nožih in žlicah, da posebej svojo juho in pojedjo govedino, riž, krompir ali makarone. Zvečer dobivajo še kavo. Često prihaja tudi druga kolona s kruhom, prepečencem in jedili za drugi dan. Peči in vozovi se skoro vračajo nazaj in v trenutku zavlada neprijetna tišina. Vse spi, samo posamni strelji naših straž v okolici dokazujejo, da le - te stoje na svojem mestu.

Zora je šele, ni se še začelo daniti, že so izginili šotori, vse se zbira v čete in široka množica se odpravlja na krvavi svoj posel za dom in cesarja.

Kako je nadvojvoda Jožef Ferdinand na bojišču krompir jedel.

Vojni korespondenti poročajo: V bojih ob Huczovi je uničil ruski šrapnel tudi aprovačni voz nadvojvode Jožefa Ferdinanda. Vsi njegovi prodiranja naših čet so zaostali tudi vozovi s prehrano za vojaštvo, ki si je pomagalo s krompirjem po njivah. Nadvojvoda se je kot pravi vojak dobre volje podvrget nezgodnemu poslu in je s svojimi častniki in vojniki vred živel cel dan ob krompirju. Dobro volja nadvojvode in njegov vzgled sta njegove čete naravnost navdušila in priljubljenost tega odličnega generala iz cesarske hiše še povečala.

Nadvojvoda Jožef Ferdinand je sedel poveljnik inozemskega armad-

nega zbora ter se je v bojih ob Huczovi posebno odlikoval. Nadvojvoda je kot ljudomil in ljubezniv cesarski princ tudi v Ljubljani v najboljšem spominu; bival je svoj čas kot podpolkovnik doli časa v našem mestu. V armadi uživa nadvojvoda kot znameniti vojak največje spoštovanje in popularnost.

Štiri dni med Rusi.

Dunajskemu »Deutsches Volksblattu« piše njegov dopisnik: Imel sem priliko, govoriti z rezervnim kadetom, ki je bil lahko ranjen štiri dni vojni vjetnik Rusov in ki ne more prehoviti, kako človekoljubno delajo Rusi z ranjenci. Kadet je Madžar, iz požoniškega okraja in torej vzvišen nad sumom rusofilstva. Povedal mi je sledeče: Zapleteni smo bili pri Huczvi, na ruskem ozemlju, v boj. Pobrali smo naše ranjence in jaz, ki sem bil edini lahko ranjen, sem dobil ukaz, da popeljem transport, kakih 30 ranjencev do bližnje sanitetne postaje. Tam je bilo že več ranjencev, avstrijskih in ruskih, ki so jih oskrbeli naši saniteti. Štirinajst ruskih vjetnikov, med njimi en major in neki drugi oficir, so bili odpeljani v vasi. Naenkrat so začeli nad našimi glavnimi pokati šrapneli. Saniteta je težko ranjene vojake odnesla v bližnje hiše; nekateri ranjenci so se poskrili pod vozove, da bi se obvarovali šrapnelov. Vsi smo bili ogorčeni na Ruse, da bombardirajo kraj, kjer visi na mnogih hišah zastava Rdečega križa. A stvar se je hitro pojasnila. Po vasi je jezditel oddelek naše kavalrije. Rusi so s svojo artilerijo obstreljevali našo kavalerijo in nadaljevali s streljanjem, tudi ko je kavalerija jezдила skozi vas, v kateri je bila postaja Rdečega križa. V vasi ni bilo nič drugih naših vojakov. Ne vem, na čigav ukaz je bil nato izpuščen ruski major s prošnjo, naj provzročí, da preneha streljanje na vas. Major je odšel in kmalu potem je nehala streljanje. Prišla pa je ruska kavalerija ter infanterija in ruska sanitetna kolona. V vasi so Rusi pustili sanitetno kolono in nekaj infanterije, drugi Rusi so odšli. Zapovednik ruskega oddelka je dal predse pripeljati vjetih 14 Rusov in je začel nanj kričati. Vojak je bil tako prestrašen, da ni mogel odgovoriti. Oficir je naenkrat poklical dva druga vojaka in je dal enega ustreliti. Kaj je bil vzrok, ni znano. Ostali vjetniki so se razšli in nihče se ni več zanje brigal. Rusi so nato preiskali naše ambulančne vozove. Na kmečkem vozu je bilo kakih 50 pušk, ki so jih bili ranjeni vojaki od sebe vrgli in smo jih mi pobrali. Rusi so vzeli te puške in jih vse razbili ob zidovih. Našim ranjencem in sanitetnim vojakom ni bil skrivljen niti las; vovoz in sanitetnega materiala se Rusi niso dotaknili. Rusi so sami prevzeli skrb za naše ranjence in našo saniteto. Hrana je bila zadostna; v primeri z nami, dobivajo ruski vojaki dosti manj mesa. Kruh je bil izbojen. Mi smo dobivali točno tisto hrano, kakor Rusi. Čaja je bilo v izobilju. Če se je Rusom posrečilo dobiti kaj sadja, smo dobili tudi mi enake porcije. Mogoče je, da se z našimi vojniki ki so prišli v ruske roke, ne postopa enako, ampak pač po tem, kakršnega plemena so Rusi. To pa je dejstvo, da so bili Rusi, med katerimi smo mi živeli štiri dni, izredno dobri in kordialni. Tudi naši sanitetni vojniki so pozorni in požrtvovalni pri oskrbi ranjencev, a postopanje ruske sanitete je bilo tako nežno in dobro, da smo imeli vtisk, kakor da strežijo ranjencem usmiljene ženske. Ruska saniteta je bila v izobilju preskrbljena z vsem potrebnim. Začudil sem se, ko je eden ruskih oficirjev začel z madžarskim ranjencem govoriti v madžarskem jeziku. Oficir je odkrito povedal, da se je naučil madžarskega jezika iz službenih ozirov. Četrtri dan so se zgodili v bližnji boji. Ruska sanitetna kolona je že jutraj zapustila vas. Nam so Rusi rekli: Kdor more marširati, naj gre z nami! Seveda ni nobeden naših rekel, da zna marširati, in Rusi niso utegnili, nas preiskati. Kmalu nato so odšli tudi vojaki ruske infanterije, ne da bi nas bili kaj nadlegovali. Opoldne so naši prišli v vas in so nas odpravili na bližnjo železniško postajo.

BOJI PRI KRUPNJU.

Graški urednik Kleindienst, ki služi na južnem bojišču kot motociklist, popisuje v »Grazer Volksblattu« krvave boje pri Krupnju ter poudarja, da korakajo naše čete od uspeha do uspeha. Ne da se popisati, kako naporni in težavni so boji na sedanjem južnem bojišču. Kar delajo naši vojniki, ki z brezprimernim junaštvom prodirajo v neprijateljsko deželo, to bi napolnilo knjigo junastev do zadnje strani. Ne smemo zaopustiti, da se bore naše čete proti sovražniku, ki se naravnost obupno brani, temveč, da morajo tudi premagovati težave terena, kakor si jih

večjih niti misliti ne moremo. Celo srbska pokrajina od Drine do Krupnje je gozdната, grič za gričem, hrib za hribom se dvigalo, kakor bi postavili sladkorne stožce. Vsak hrib, vsak grič je treba vzeti posebej z naskokom. Srbi so se strahovito okopali. Z neodoljivo silo so vrgle naše čete obupno branečega je sovražnika iz njegovih okopov. Pred nasokom naših kolon, so se morali Srbi z velikanskimi izgubami umakniti. Medtem pa, ko so naši zasedli od sovražnika zapuščene okope v katerih so ležale cele grmade mrtličev, se je neprijatelj že povsod zbiral v novih pozicijah. In tako smo se morali boriti za vsako ped zemlje, ki je namočena s krvjo sovražnikov. Naše čete so bile končno povsod zmagovite. Držale so se vedno sijajno in to vse, brez razlike narodnosti. Da se njihovi uspehi pravično ocenijo, je treba vedeti, da tvori okolica krupanjska v mirnem času strelisce srbske artilerije. Srbska artilerija je že v balkanskih vojnah pokazala, da je moderno in dobro izveščana. Pri Krupnji je imela vse mogoče ugodnosti. Srbske baterije so poznale vsak cilj in medtem, ko smo mi še rekognoscirali se je njihov ogenj že vsul na nas. Toda, tudi srbska artilerija ni premagala hrabrosti naših čet in Srbi se umikajo, krvaveč iz tisoč ran. Srbski vjetniki poročajo, da postajajo razmere v Srbiji čim dalje slabše in da kliče vlada tudi že take pod orožje, ki so nesposobni za vojaško službo.

Vesti iz Varšave.

V krakovski »Nowi Reformi« čitamo: V Varšavi je nastalo silno pomanjkanje premoga. Zaradi tega so vedno manj tovarene ustavile delo, produkcija elektrike in plina pa se je omejila na polovico. Ruska vlada je odredila, da se iz državnih sredstev nakupi 1 milijon 600.000 pudov (= 16½ kg) premoga. Železniški promet Varšave z ostalimi mesti je samo deloma vzpostavljen. Na progi varšavsko-dunajske železnice vozijo vlaki do Piotrkova, Kutna in Lodza, na vislanski progi pa do Kielca in Radomia. Vse ostale proge, vodeče v notranjost carevine, so v polnem prometu.

Nabor letošnjih novincev se vrši 14. oktobra. Kakor poroča »Warsz. Dniownik« se tekom tega meseca otvori tudi vseučilišče, katerega arhiv so meseca avgusta prepeljali v Moskvo. Rektor z uradniki se vrne v Varšavo 3. oktobra.

Ravnatelj poljskega gledališča Arnold Szyfman, ki je bil po izbruhu vojne kot avstrijski podanik interniran in kasneje odpeljan v Vjatko, je vložil prošnjo, da se mu dovoli povratak v Varšavo. In res, Szyfman je 23. septembra prispel v Varšavo. Dovolili so mu povratak, ker je zaprosil za — rusko državljanstvo.

Poskus ruskih vjetnikov ubežati.

Crossen, 1. oktobra. (Kor. urad.) V tukajšnjem taborišču ruskih vjetnikov je pred par dnevi okrog 200 Rusov poskusilo ubežati. Bilo je silno neurje z viharjem in dežjem. Vdrli so iz barake, ležeče v bližini kantine, na prostor, kjer je bilo v piramidah razvrščeno orožje stražne stotnije. — Straža je takoj jela streljati na begunce in s tem alarmirala stražno poveljstvo, ki je tudi takoj rabilo orožje. Ko so prvi begunci padli, so ostali takoj opustili svojo nakano. Trije Rusi so bili ubiti, 8 teško, a mnogo lahko ranjenih. Neka krogla je zadela v pljuča garnizijskega oskrbovalnega nadzornika Schulza. Neka druga krogla je lahko ranila v podlehju stražnega črnovojnika. — Zdravniška pomoč je bila takoj na razpolago. Alarmirana je bila takoj še ena črnovojniška stotnja in prijetnena za ojačenje stražnega poveljstva. Kmalu je zopet zavlada mir in red. Ostri strelji, ki so bili daleč slišni, so povzročili v mestu veliko vznemirjenje. Preiskava je baje doglala, da je izpad uprizoril manjša skupina, ki se je naveličala življenja v taborišču.

Prizori iz vojne na Francoskem.

Laški častnikar, Luigi Barzini, piše svojemu listu: Zapustili smo Pariz, opremljeni z izrednim, čudežnim potnim listom, ki ga je izdalo vojaško zapovedništvo stolnega mesta in ga je podpisal adjutant generala Galienija. Ta adjutant Ghensi, je v vojnem času rezervni stotnik pri artileriji, v mirnem času pa ravnatelj komične opere. Omenjeni dokument je govoril: »Gospodje ti in ti imajo dovoljenje, da se smejo svobodno gibati za fronto na bojnih poljih pri Seulusu, Soissonsu itd. itd.« Naš potni načrt nas je peljal čez Soissons v kraje, od koder se je videl Reims. Da bi se nam dragoceni potni list ne izgubil, smo ga deli v okvir in pod šipo in ga tako kazali vsakega. Kdor nas je ustavil. Patulje in

straže so ogledovale naš potni list z velikim respektom in pozdravljajoč, ga nam vračali z besedami: Dobro, gospodje, srečen pot!

Po dolgem potovanju smo začeli iskati prenočišče. Pri cerkveni zakristiji sta nas ustavila kavalerijski oficir in orožnik: »Kje so vaši izkazji?« Dokument, ki je bil že toliko ljudi zadovoljil, je bil predložen vojaški avtoriteti. Ta avtoriteta je vzela dokument iz okvira in ga spravila v žep ter ukazala: »Pojdite z nami!« Gotovo gre za kako formalnost, smo si rekli, in smehljaje ubogali. Pet minut pozneje smo po vrsti sedeli na leseni klopi v sobi, ki je bila nekaj obednica. Tla so bila pokrita s slamo, na kateri so ležali posteljnjaki, blazine in koci. V kotu so spale tri osebe. Nasproti nam sta se vseda dva orožnika. Pri odprtih vratih smo videli polno oficirjev in vojakov, ki so hodili sem in tja. »Ali smo v glavnem stanu?« smo vprašali orožnika. Nič odgovora! Na pragu se je prikazal kapitan in je zaklical na naša varuha: »Kaj je to? Jtneke imata, pa pustita vrata odprta? To je blaznost. In samo dva sta? Treba bi bilo celega oddelka! Ali ste jtnike preiskali? In če bi bili oboroženi? Ah, moj bog, kak nered.« Kapitan je izginil. Sledilo je sumarično preiskavanje jtnikov. Roke kvišku — se vljudo opravičujo, so nas nalo potipali tod in tam. Nismo bili oboroženi in ni bilo treba klicati vojaštva. — Postala je noč, tiha in globoka. Na peč je bila postavljena brleča svetilka. Mine ura, mineta dve uri, minejo tri ure... Formalitete trajajo dolgo. Naš dragoceni potni list, ki je imel drugod tak odločen uspeh, pač ni imel povsod hipnega vpliva. Po deveti uri zvečer je prišel orožniški kapitan. »Ali so to vjetniki?« je vprašal. »In kje so drugi? Koliko jih je? Štirje civilisti in trije vojaki, da vidimo!« — Kapitan je užgal električno svetilko in nas je ogledoval drugega za drugim. Potem je stopil k vojakom, to so bili tisti, ki so spali v kotu. — Končno je kapitan z dolžno energijo izjavil: »Gospodje, smatrate se za vjetnike.« — Razumeli smo ga.

Zuavi in Turkos.

Poročali smo, da so nemške čete na francoskem bojišču uničile celo brigado francoskih Zuavov. Francija je spravila, kakor znano, na svoja bojišča tudi kolonijalne čete, o katerih bojni vrednosti v moderni vojni se jako dvomi. Prvi poraz francoskih Zuavov dokazuje skoraj, da ti črni regimenti ne pridobijo francoski armadi nikake slave.

Regiment Zuavov se imenuje tako po plemenu, ki živi v alžerski provinci Konstantine in ki je od nekadašnjih slovel kot jako bojevito. Zuavi so služili od davna kot vojaški najemniki pri raznih mohamedanskih vladarjih. Ko je Francija leta 1830. zasedla Alžir, je s pomočjo bojevitih plemen Zuavov sestavila malo armadico, v kateri so služili tudi Francozi. Francoska vlada je menila, da na ta način najboljše pospeši asimilacijo domačega in francoskega elementa. Pozneje je kmalu prevladal francoski element in med Zuavi je danes malo temnopoltih domačinov. Večino tvorijo Francozi, domači prostovoljci z Alžira. Zuavi štejejo danes v miru 4 regimente (2 brigadi). Posebno slavo so si stekli v krimski vojni.

Pravi francoski temnopolti regimenti pa so tkzv. Turkos. Pri teh so le oficirji od stotnika naprej. Francozi, moštvo in pa nižji častniki pa pripadajo raznim arabskim in kabilskim plemenom. Francija je l. 1842. ustanovila 4 polke teh Turkos, ki so se pozneje ponovno izkazali za dobre, naravnost divje vojake. Turkos pa so, kakor se zatrijuje, nevarni le v boju na blizu in pa v guerilskih bojih. Regimenti Turkos imajo slikoviti arabski kroi: modri jopič in telovnik, turban in burnus. V zimnem času pač niti Zuavi niti Turkos ne bodo prenesli francoskega podnebja.

Strahovita borba.

Neki nemški častnik, ki je ranjen došel s francoskega bojišča, pripoveduje v »Berliner Tageblattu«:

Taborili smo v nekem gozdu, ko smo dobili povelje, naj krenemo proti sovražniku. Čim smo zapustili gozd, so jele z nasprotnih višin živžgati krogle nad našimi glavami. Sovražni šrapneli so padali kakor toča na ves prostor, katerega smo morali prehoditi. Končno smo bili popolnoma iz gozda in se zakopali v prve okope. Debla dreves so okrog nas padala, kakor da bi jih bila strela izruvala iz korenin. Ena izmed granat je padla tri korake od mene. V tem trenutku sem zaslišal krik, kakor da bi tulile divje zveri, nato ječanje in ihtenje. V mlaki krvi je ležalo nebroj mojih tovarišev. Neprestano so žvižgale svinčene, a mi smo padali, kakor snopje. Sredi toče sovražnih kro-

gol sem se plazil k poveljniku našega bataljona, da ga vprašam, kaj nam je storiti. Šrapneli so eksplodirali na desni in na levi. Končno sem našel poveljnika in ga vprašal za nadaljne napredbe. Odločno mi je odgovoril: Naprej! Boben je zopet zapel, udarili smo zopet na sovražnika in ga porazili. Bili smo rešeni, toda naš špas smo dragoceno plačali: več kakor polovica od nas se je valjala v svoji krvi.

Vojna in časopisje.

Oficijozni list nemške vlade »Kölnische Zeitung« priobčuje o tej temi članek, ki je vreden, da z njegovo vsebino seznanimo naše občinstvo.

»Kölnische Zeitung« našteva te težkoče, s katerimi se ima vsak list boriti v vojnem času: 1. Največje težkoče povzroča vsakemu listu cenzura. Priobčevati se smejo samo stvari, ki jih izrecno odobri oblast. Brzojavne, telefonske in pisemske zveze so večinoma ustavljene, ako pa sploh dospo kakšne vesti, so tako zakasnele, da so brez vsake vrednosti. Občinstvo pa pričakuje vedno novih vesti in ker teh ni, misli, da te vesti uredništvo dotičnega lista namenoma zadržuje.

2. Iz tiskarne, uredništva in upravnništva vsakega lista je mnogo oseb poklicanih pod orožje. Pri časopisnem podjetju, kjer je dragocena vsaka minuta, delavnih moči ni mogoče nadomestiti z neizvežbanimi silami, ker bi le - te samo zavirale obrat, mesto da bi ga pospeševale.

3. Točno razpošiljanje listov v vojnem času, je silno oteženo, ker je poštni promet omejen in ker vozi manj vlakov, kakor v mirnem času.

4. Mnenje občinstva, da delajo časopisna podjetja v vojnem času prav dobre kupčije, je popolnoma napačno. Res je, da poskoči v vojnih časih pri vsakem časopisu naklada, nadrobna prodaja in naročnina. Vendar pa je splošno znano, da naročnina in podrobna prodaja pokrijeta samo 50% vseh stroškov časopisnega podjetja. Uvaževati je namreč treba, da listom v vojnem času odpadejo večinoma vsi dohodki, ki jih dajejo inzerati.

5. A tudi sicer imajo časopisna podjetja veliko škodo. Listi morajo sprejemati brezplačno razne objave in razglase, za katere bi v drugih razmerah dobili plačilo.

»Magdeburger Zeitung« ponatiskuje članek »Kölnische Zeitung« in pripomenja:

»Materijalne žrtve, ki jih doprinese v vojnih časih časopisje, so veliki, mnogo večji, kakor si to misli občinstvo, zato bi bilo umestno, da bi čitajoče občinstvo te dejanske razmere tudi uvaževalo.«

Podmorske mine.

Poleg podmorskih čolnov in torpedov, igrajo v sedanjih evropskih vojni na morju posebno vlogo tudi mine, to so posebne vrste podmorske bombe, ki so skrite v vodi in ki eksplodirajo, čim nanje naleti kakla ladja. Mine so časih »dvorezen nož« — one ne ogrožajo le sovražnikov, temveč tudi prijateljske ladje in ne izbirajo, vojna in trgovska ladja je izgubljena, ako zadene ob mino.

V splošnem razločujemo dve glavni vrsti min, takozvane kontaktne in pa odvisne mine. Odvisne mine so zasidrane, ter s posebno žico zvezane s postajo na kopnem. One eksplodirajo le takrat, kadar se jih električni potom vžge. Te mine imajo popolnoma defenzivni značaj. Z njimi se zapirajo posebno razna važna pristanišča.

Deloma ofenzivnega značaja so kontaktne mine. Te eksplodirajo samostojno, čim zadene ladja nanje. Kontaktne mine so ali zasidrane, pritjene mine, ali pa raztresene, plavajoče mine (Streumminen). Zadnje so posebno opasne. Posebni, v to določeni parniki, jih v velikem številu mečejo v morje. Take mine plavajo prosto, valovi in morske struje jih zanašajo na velike daljave in na ta način postanejo celi obširni deli morja skoro nedostopni.

Vojne mornarice imajo posebne priprave za lov na mine. Torpedni čolni, katerim je ta naloga poverjena, pa se nahajajo seveda v trajni največji opasnosti, da postanejo sami žrtev min, katere love.

V vsaki državi Deloma ofenzivnega značaja so kontaktne mine. Te eksplodirajo samostojno, čim zadene ladja nanje. Kontaktne mine so ali zasidrane, pritjene mine, ali pa raztresene, plavajoče mine (Streumminen). Zadnje so posebno opasne. Posebni, v to določeni parniki, jih v velikem številu mečejo v morje. Take mine plavajo prosto, valovi in morske struje jih zanašajo na velike daljave in na ta način postanejo celi obširni deli morja skoro nedostopni.

Da ne ostanemo mine za brodarstvo trajno opasne, so konstruirane tako, da izgubijo pod gotovimi pogoji svojo eksplozivno moč. Zasidrane mine ne eksplodirajo, ako se odtrga-

jo in priplavajo na površino, poselane mine izgube svojo moč po preteku gotovega časa in se dajo brez nevarnosti poloviti.

Sazonov o gospodarski vojni.

»Berliner Tageblatt« reproducira iz »Times« pogovor, ki ga je imel dopisnik tega lista z ruskim ministrom Sazonovom o gospodarski strani sedanje vojne. Minister Sazonov je rekel: »Oči vsega sveta so zdaj obrnjene na usodo armad. S stališča povprečnih čitateljev časopisov torej ni na mestu, govoriti sedaj o gospodarskih vprašanjih. Razumem popolnoma, da zanimajo zdaj v časopisih pred vsem poročila o zmagah in porazih in o junaških dejanjih in smelih naskokih armad, a vendar je prav sedaj prilika, da dobe Anglija in Združene države z Rusijo zveze, ki bodo zanje več pomenile, kakor si marsikdo prestavlja. Mnogo let je Nemčija mogočno razširjala svojo trgovino po celi Rusiji. Vsako leto je Nemčija prodala za 1200 milijonov mark svojih izdelkov na Rusko in torej delala preprosto dobičke. Zdaj je z nami v nasprotju in naši ogromni trgi za stroje, kemikalije in druge industrijske izdelke, so pretrgali vse vezi, ki so jih doslej vezale z Nemčijo. To omogoča Angliji in Združenim državam, da dobe zveze, ki jih doslej niso imele. Ni pa dovolj, da trgovci in fabrikantje samo ponudijo svoje blago. Kdor hoče imeti z Rusijo trajne trgovske zveze, ta se mora dela z resnobo lotiti. Potrebno je, da pošljeta Anglija in Združene države strokovnjake na Rusko, ki bodo spoznali prave potrebe prebivalstva in sploh razmere, tako da bo po vojni takoj mogoče skleniti trgovinske pogodbe in bo nemški industriji zaprt pot na Rusko. Zlasti Ameriki je dana priložnost, da si odpre ogromne trge, ki bodo njeni industriji silno koristili. Rusija je država, ki ima že danes 170 milijonov prebivalcev in ki je že doslej na leto dajala Nemčiji 1200 milijonov mark zaslužka. Rusija je trg, po katerem hrepene vse industrijske države, kajti, konsumiral bo od leta do leta več. Stavba železnic bo pospešila razvoj v velikanski meri. Izrekan torej nado, da bodo angleški in ameriški trgovci in fabrikantje porabili ugodno priliko in sicer hitro, kajti kdor hoče doseči uspehe, mora hiteti.«

Pomanjkanje premoga v Rusiji.

»Ukrainische Nachrichten« poročajo: Odkar je nemška armada zavzela in zasedla dombrovski premogokopni revir, je doneški premogokopni basin edini vir za dobavljanje mineralnih kurilnih materialij za vso Rusijo. Tako je ruska industrija premoga, ki se je že dalj časa pred izbruhom vojne nahajala v krizi, prišla v katastrofalni štadij: odkar so izvršili mobilizacijo armade, niso nakopali skoro nobenega premoga več. Primanjkuje potrebnih delavnih moči in finančne težkoče so od dne do dne večje. Sedanje zaloge premoga bodo kmalu pošle in splošno pomanjkanje premoga ne bo samo onemogočilo vso tovarniško industrijo, marveč bo onemogočilo tudi železniški promet, čegar redno funkcioniranje v vojnih časih je nepreglednega pomena. Borza za premog v Charokovu se je že opetovano posvetovala ter izdelala že marsikak načrt, kako naj bi se preskrbovali državni obrati s kurilnim materialom, uspeh pa bo težko odgovarjal pričakovanju.

Glavnega nedostatka namreč zazdaj na noben način ne morejo odpraviti. Mobilizacija je odvzela mnogo, prevelik del delavnih moči. Kar je preostalo prostega delavskega ljudstva, mora do jeseni delati na polju.

Nič boljše ni finančna plat ruske industrije premoga. Lastniki premogokopov so že opetovano prosili vlado, naj jim dovoli večji kredit in pa prejume za premog, ki ga imajo dobaviti državnim železnicam. Vendar pa je financiranje industrijskih podjetij, četudi so važna za obstoj države, za zdaj nemogoče, ko so vendar zaloge gotovega denarja ruske državne banke mnogo premajhne, da bi mogle kriti vojne izdatke.

Več nego vprašanje pa je, če bi se mogel premog dovažati iz Anglije po morju čez Arhangelsk. In tako more Rusija kmalu priti v zelo mučen položaj.

Dnevne vesti.

+ Cesarjev god. Povodom jutrišnjega godu Nj. Veličanstva cesarja bodo na iniciativno župana ljubljanskega, gosp. dr. Ivana Tavčarja, v Ljubljani se nahajajoči ranjenci pogosteni z južno. Pogostila jih bo mestna občina v vseh svojih zavodih, istotako dožela v večinih zavodih in Rdeči križ v zavodih, ki jih ta družba oskrbuje. Vsak vojak, ki leži v zavodu, pripravljenem od mestne občine, bo dobil za južno kranjsko klobaso s kruhom, četrt vina in cigarete.

— Zdravniške zapovedi proti okuženju. Kolera, legar, griža in druge bolezni kužnega značaja so se vsled sedanje vojne že začele pojavljati v nekaterih krajih naše države. Zato spozarjamo občinstvo na naslednje zdravniške zapovedi: 1. Snaži svoje telo, kopli se pogostoma v čisti vodi in umivaj se z milom. 2. Pusti zrak in luč v svoje stanovanje in skrbni, da bo v hiši vedno vse snažje. 3. Bodi zmeren v jedi in v pijanosti. 4. Ne uživaj surovega sočivja, nezrelega in neolupljenega sadja. 5. Pij samo čisto vodo ali kuhano. 6. Ne obiskuj po nepotrebnem bolnikov in ne jej in ne pij ničesar v bolnikovi sobi. 7. Če kdo oboli, pokliči takoj zdravnika. 8. Ne upiraj se, če te je treba v bolnico prepeljati. 9. Pusti si kože cepiti. 10. Izpolnjuj vse ukaze sanitetne oblasti.

— Odlikovani slovenski vojak. Dne 17. t. m. sta bila odlikovana dva slovenska vojaka s srebrno kolajno hrabrosti II. reda in sicer stražmojster Weiβl iz Metlike in Anton Hafner iz Celja. Oba služita pri dragonskem polku št. 5.

— Novi ranjenci v Ljubljani. Danes opolnoči so pripeljali v Ljubljano zopet okoli 500 novih ranjencev, ki so jih porazdelili v posamezne bolnišnice. Med ranjenci je bilo precej težko ranjenih. Ranjence so kakor običajno postregle z znano poštvalnostjo dame Rdečega križa, katerim so pomagali razni funkcionarji istega društva. Transport in prenos ranjencev je preskobel zopet z veliko spretnostjo in neumornostjo ljubljansko prostovoljno in gasilno društvo. Na kolodvor je prišel k ranjencem tudi ljubljanski župan g. dr. Ivan Tavčar in mnogo drugih dostojanstvenikov. V komaj poldrugi uri sta bila postrežba in pa transport ranjencev končana.

— Poročilo o ranjenih in bolnikih št. 16. izkazuje med drugimi sledeča imena: Giovanni baron pl. Formentini, stotnik dom. polka št. 25, doma iz Gorice, ustreljen v levo stegno; Oskar pl. Heimerich, podpolkovnik in poveljnik poljskega artiljerijskega polka št. 26, doma iz Gorice, ustreljen v desno stegno, ki je tudi zlomljeno; Josip Ranzinger, stotnik pehotnega polka št. 29, doma iz Kočevja, ustreljen v tilnik; se nahaja v garnizijski bolnici št. 2 na Dunaju; Oton Trinklner, nadporočnik dom. polka št. 16, ustreljen v prsa in levo lice; Oton Weeger, major pehotnega polka št. 87, ustreljen v desno koleno; Ivan Žagar, poročnik peh. polka št. 17, doma iz Ljubljane, ustreljen v levo komolec, se nahaja v jubilejski bolnici na Dunaju, VI. — V seznamu 17. pa sledeča imena: Franc Dietrich, praporščak p. polka št. 97, ustreljen v desno stegno; Franc Heschl, poročnik peh. polka št. 27, ustreljen v prsa; Friderik Kar p. f. praporščak peh. polka št. 47, bolan; Jožef Valenčič, praporščak peh. polka št. 87, bolan.

— Junaška smrt. Na severnem bojišču je padel dne 11. septembra c. in kr. nadporočnik 55. pešpolka g. Milan Rudman, sin g. Josipa Rudmana iz Krške vasi.

— Na bojišču je padel Herman Bothe, stotnik peh. polka št. 29 in brat poštarja v Račjem na Sp. Štajerskem. Nadalje je padel Karel Kuralt, učitelj in rezervni kadet peh. polka št. 27.

— Umrl je vsled ran, dobljenih na severnem bojišču g. Viktor Plehan, inženir kemije in rezervni poročnik. Pokojnik je iz znane svečarske rodbine Plehan na Sv. Petra cesti v Ljubljani. P. v m!

— Težko ranjen je bil na južnem bojišču nadporočnik Julij Deffraneschki iz Šturja pri Ajdovščini. Nahaja se v benediktinski bolnišnici v Novem Sadu.

— Pogreša se rezervni poročnik 27. domobranskega pehotnega polka, 12. kompanije Rudolf Grošelj, ki je bil po verodostojnih poročilih 30. avgusta ranjen na severnem bojišču. Če kdo izmed vojaštva navedene kompanije, ali kdo drugi, kaj zanesljivega ve o njem, naj blagovoli to naznaniti na naslov: Jernej Grošelj, c. kr. poštni nadkontrolor v pokoju v Ljubljani, Rimska cesta 13.

— Starosta poljskih Sokolov v Brzezaniju, dr. Konowiecki je bil, kakor poročajo listi, od Rusov ustreljen, ker se je udeležil organizacije poljskih legionarjev in Sokolov, ki se udeležujejo vojne proti Rusiji.

— To so dekleta! Na postaji Klenak pri Baziašu na južnem bojišču je imel praporščak Bier oskrbovati brzojavno službo. Srbske granate so grmele tako, da so vsi štirje uradniki zbežali. Ostali pa sta dve

uradnici lita Gregurčič in Eva Barac. Ta poslednja je pravzaprav še otrok. Med udarjanjem krogelj sta ti dve uradnici delali za šest oseb in praporščak je bil v stanu poslati za poveljništvu najvažnejše podatke. Tudi ko je granata udarila v hišo, kjer je bil brzojavni urad, sta hrabri dekleti delali naprej. Tudi s poštnege urada v Baziašu so vsi moški zbežali in je samo ostala na svojem mestu uradnica Ilonka Palinkaš. Vsa tri dekleta so predlagana za odlikovanja.

— **Darilo.** Ljubljanska kreditna banka je podarila Podpornemu fondu za galske begunce 1000 K.

— **Slovensko pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«** vabi še enkrat vse svoje podporne člane, prijatelje društva, ljubitelje petja in človekoljube na današnji dobrodelni koncert ob 8. zvečer v velikih dvorani Narodnega doma. Vstopnice so do 7. zvečer v predprodaji v trafikah gđne. Jerice Dolenceve, Prešernova ulica, potem pa pri vходу v koncertno dvorano. Pridite na koncert!

— **Za Rdeči križ.** V nedeljo, dne 4. oktobra se vrši velika dobrodelna predstava v dvorani bivše meščanske pivnice na Sv. Petra cesti št. 43 in drugi dohod s Komenskega ulice, igraček v 2 dejanjih »Moja zvezda« pod vodstvom g. L. Povheta in prid Rdečemu križu. V glavnih vlogah so zaposleni: g. Povh, g. Zvonimirjevič, g. Ibitz ter gđc. Kesslerjeva. Predstava se začne točno ob 7. zvečer, na kar se slav. p. n. občinstvo vljudo opozarja. Vstopnina je tako nizka, da jo lahko utrpi vsakdo, posebno če se pomisli, da gre na korist našim vrlim junakom. Slavno občinstvo se tem potom najtopleje naproša, da poseti to dobrodelno predstavo v čim največjem številu. Pred predstavo deklamacija g. V. Rešek (Velikonočna). Po končani predstavi pozdravi g. L. Povhe občinstvo ter se zahvali za obisk. Ker pa ravno ta dan obhajamo god našega presvetlega vladarja cesarja Franca Jožefa I., vprizori g. Povhe po končanem pozdravu krasno patriotično sliko z lepimi dekoracijami na odru. Cene prostorov: Sedeži 1 krono, stojišča 60 vin. Predprodaja vstopnic v trgovini g. M. Rogelj na Sv. Petra cesti 38. Dobe se tudi v nedeljo dopoldne pri blagajni na kraju, kjer se vrši predstava.

— **Poizvedovalni urad Rdečega križa.** Začetkom izbruhla vojne se je ustanovil na Dunaju v VI. okraju, Dreihufeisengasse št. 22 (Kriegsschule) in v Budimpešti IV., Váci Utcza št. 38, poizvedovalni urad v svrhu, da domači izvedo nahajališče ranjenih ali bolnih vojakov. Dunajski urad je tekom petih tednov odgovoril 180.000 pismenim in 12.000 telegrafnim tozadevnim vprašanjem, pa tudi mnogim drugim poizvedovanjem. Najprej ponavljamo z ozirom na naraščajoče število vprašanj prošnje, **le pismo ali telegrafno (s plačanim odgovorom)** povpraševati, ker je vsako ustno (telefonično) vprašanje motenje dela, obenem izguba časa v škodo onim, ki se naši prošnji uklonijo ali niso v stanju ustmeno vprašati. Za pismo vprašanje so najprikladnejše poizvedovalne karte Rdečega križa (dvojne dopisnice s polovično poštino). V orijentiranje navedemo, da temelje odgovori na poročilih vseh (ne samo vojaških) sanitetnih zavodov, v katerih se nahajajo ranjeni ali bolni vojak, ki prihajajo na skupni centralni izkazovalni urad (VIII., Mariahilferstrasse, Stiftskaserne) na Dunaju in od tega na oba poizvedovalna urada na Dunaju in v Budimpešti; in sicer razločujemo dve vrsti poročil: a) poročila z bojišča (t. j. od etap. črte naprej); b) poročila iz ozadja (t. j. od etapne črte nazaj). Če uvažujemo, da se oskrbi po boju najprej ranjence in se šele nato misli na poročilo, in da je zadnje zaradi morebitne ločitve od armade, menjave vojne pošte itd. itd. izpostavljen zadržkom in motenju, je umiljivo, da postane občinstvo radi dolgega časa, ki ga potrebuje prireditelj poročil za priobčevanje, nestrpno; sicer pa so tudi slučaj, da poveljniki sami sporočajo svojim ranjencem in tako pridejo poročila na domače preje kakor od poizvedovalnega urada, ki odgovarja le na podlagi avtentičnih poročil. Ugodnejše je za odgovore o onih bolnikih, ki so oboleli za etapno črto, v ozadju, ako bolnice, ki so jih sprejele, takoj naznanijo prihod. Ne sme ostati neomenjeno, da skrbni svojci v veliki maožini povprašujejo ne samo po bolnih, ampak tudi po nahajališču zdravih vojakov — takih vprašanj je dnevno do 10 tisoč — in se navadno na to ne odgovarja. Poraba štampilje z besedami: »Bisher keine Nachricht eingelangt« je pri neinformiranih povzročila mnene, da površno izvršujemo posel, kar naj bo sedaj v toliko razjasnjeno, da se v teh, morda nekoliko trdih besedah nahaja tolažba za vpraševalce, **ker vsaj lahko upa, da se onemu o**

katerem do sedaj ni poročila, še ni nič pripetilo. Najzanesljivejša in najboljša poročila bi bila, če bi ranjenci takoj, ko dospo v kako bolnišnico, sami ali s posredovanjem katerega drugega (kar je »Rdeči križ« že posredoval), pisali domačim o svojem nahajališču. Oba urada na Dunaju in v Budimpešti se gotovo najodkritosrčneje prizadevata, oddati hitre in pravilne odgovore; toda vojni čas stavi tudi najboljšim prizadevanjem ovire, ki se jih premaga le s potrpežljivostjo in zaupanjem prizadetih. — Končno navajamo še nekaj naslovov o zavodih in njihovih nalogah, da se bodo vprašanja naslovila na pravi kraj: **Gemeinsames Zentralnachweisse-Büro, Dunaj, VII., Mariahilferstrasse 22 (Stiftskaserne)**, nabira poročila iz vseh bolnišnic o ranjenih in bolnih vojaki in jih oddaja poizvedovalnim uradoma na Dunaju in v Budimpešti (naslove glej zgoraj). — **Kriegsgefangenen - Büro vom Roten Kreuze, Dunaj, I., Landskrongasse 1**, si prizadeva, s posredovanjem mednarodnih odborov, poizvedeti o nahajališču in stanju vojnih vjetnikov in posreduje denarne in druge pošiljke. — **Bahnhöfbedienst vom Roten Kreuze, Dunaj, I., Landskrongasse 1.** (Naslov pove namen). — **Auskunftsstelle des k. u. k. Kriegsministeriums, Dunaj, I., Bibergerasse 11**, podaja o vojaških zadevah oficirjem in vojaškim uradnikom vse vojske, kakor tudi vdovam in sirotam, pa tudi o osebnih in gospodarskih zadevah poročila in svete. — **Kriegsfürsorgeamt des k. u. k. Kriegsministeriums, Dunaj, IX., Berggasse 16**, se bavi z nabiranjem denarnih darov za vojake na bojnem polju in za vdove in sirote padlih, dalje tudi z drugimi darovi za vojake v boju in s posredovanjem, da pridejo na namenjeni kraj.

— **Gospodarska vojna proti Avstriji in Nemčiji.** »N. Fr. Presse« poroča, da se je v Parizu pod predsedstvom prejšnjega poslanca Milea ustanovila liga, ki hoče organizirati gospodarski boj proti Avstriji in Nemčiji. Načelo te lige je, da naj Francozi ne kupujejo ne avstrijskih ne nemških izdelkov in naj nobenega Avstrijca ali Nemca ne vzamejo v službo.

— **Promovirani g. dr. Fran Hrašovec**, sedaj enoletni prostovoljec pri c. in kr. topničarskem polku št. 37, v Zagrebu, je bil starešina akad. - tehn. društva »Triglav« v Gradcu in ferijalnega kluba naprednih slovenskih akademikov v Celju.

— **Umrli** je v četrtek ob pol 6. popoldne na Viru pri Domžalah obče spoštovani g. Josip Stupica, posestnik, trgovec in občinski svetnik v visoki starosti 71 let. Umrli je bil oče tukajšnjega uglednega trgovca z železnino g. Fr. Stupica. Ko so bili pred mnogimi leti v ondotnem kraju nastanjeni vojaki, ustanovil je umrli trgovino, gostilno in mizarsko obrt, ki so vsled njegovega marljivega delovanja in njegove neumornosti kmalu procvitali. Pokojnik si je stekel zlasti mnogo zaslug za tamošnji oddelek vojaštva, ter je bil vsled svoje potrpežljivosti in blagega značaja čislán tako od vseh takrat se tam nahajajočih častnikov kakor tudi od moštva, uradništva, duhovščine in vseh sovaščanov. Zlasti razširila se je njegova mizarska obrt, ker se je specializiral na izvršitev cerkvenega pohištva. Pridobil si je vsled svoje delavnosti in neumornosti lepo premoženje in posestvo. Kot župan je pokojnik deloval mnogo let, ter to nalogo opravljal z največjo točnostjo in je mnogo storil za razvoj in napredek svoje občine. Vsled boleznij je žal mogel odložiti župansko čast. Blagor občine ter sovaščanov mu pa je prišlo tako na srce, da je kljub boleznij in visoki starosti deloval v občinskem odboru do zadnjega. Svoje otroke je vzgajal s strogo vestnostjo ter jih spravil do poštenega kruha. Bodi vrlému možu, ki je žal prerano preminul, ohranjen trajen spomin!

— **Javna knjižnica Gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraj** je izposodila v mesecu septembru 2013 knjig, v dosedanjih 9 mesecih letošnjih skupaj 23.020 knjig. — Knjižnica posluje v društveni sobi. Pred igriščem št. 3 (nasproti Marčana na Rimski cesti), je dostopna vsakomur in odprta ob sredah in petkih od 6. do 8. zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od 10. do 12. dopoldne.

— **Bolniško in podporno društvo pomočnih in zasebnih uradnikov za Kranjsko** naznanja svojim članom, da je preminul njega dolgoletni član g. Ivan Kušar, uradnik Vzajemnega in podpornega društva. Pogreba, ki bo jutri dne 4. t. m. popoldne ob 5. uri iz hiše št. 50 na Sv. Petra cesti, se naj blagovolijo udeležiti društveni člani.

— **Za mlinarje.** Borzno sodišče je dne 1. oktobra razsodilo v principijalnem vprašanju, ali so mlinarji upravičeni odkloniti izpolnitve ob-

stoječih sklepov za dobavo moke sklicujoč se na vojno stanje. Borzno sodišče je razsodilo, da od mlina ni mogoče zahtevati učinkovite dobave, pač pa je plačati diferenco v ceni na podlagi storna, določenega od borznega sveta.

— **C. kr. finančna deželna blagajna v Ljubljani** na cesarja Jožefa trgu bo dne 7., 8. in 9. oktobra 1914 zaradi glavnega snaženja uradnih prostorov strankam zaprta.

— **Nedeljski počitek.** Na željo trgovskih sodelavcev bodo delikatne trgovine v Ljubljani odslej ob nedeljah zaprte.

— **Avtomobilna zveza** med Kranjem in Ljubljano bo od ponedeljka, 5. t. m. vozila dvakrat na dan. Opozorjamo občinstvo na to ugodno zvezo. Več v današnjem inseratu.

— **Uradniki, mojstri in delavci predilnice v Litiji** so se požrtvovalno izjavili, da bodo za časa vojne vsak mesec prispevali za Rdeči križ v Litiji za ranjence. Meseca septembra se je že nabralo 59 K 40 v.

— **Poročil se je Henrik Drassal**, c. kr. evidenčni eleve v Litiji z gospodino Angelo Prezelj v Litiji.

— **Okoli 25 let službuje** v lepi loško dolini in ponosen sem na to, da so vsi slovenski junaki te doline, ki se bojujejo na našo staro domovino in ljubljene cesarja, moji bivši učenci. Od navadnega vojaka tja do častitljive sarže oficirja, vsi so bili korenjaki in da so res, kaže lepo število istih, ki so ranjeni in ... A tako ginljiv prizor, ki sem ga 29. septembra 1914 doživel, moram objaviti: V Starem trgu pri Ložu biva uboga rodovina z imenom Jakob Namre vulgo Slanc. Dva vrla korenjaka-sina se bojujeta za dom in cesarja, doma ima še 19letnega Jožefa. Delgo že prosi očeta, naj mu dovoli prostovoljno iti v boj. Oče ga rabi kot podporo, moč je čez 60 let star. Včeraj pa, ko je slišal slavne čine naših fantov, rekel je očetu: »Oče pustite me k bratoma, kjer sta brata, tam hočem biti tudi jaz.« Z žalostnim srcem, dovolil mu je oče prošnjo in jutri gre na nabor in ker je »fest kranjski fant«, ni dvoma da bo kmalu v vrsti svojih dveh bratov. — Tako delajo slovenski očetje in tako slovenski fantje. — Jakob Zebre, šolski vodja.

— **Iz uradniške službe pri Južni železnici na Spodnjem Štajerskem.** Prestavljeni so: nadrevidenti Alojz Randl iz Grobelnega v Donavitz in Alojz Baša iz Hrastrnika v Gradec, revidenti Feliks Rainer iz Rajhenburga v Trofajach, Ernest Vargazon iz Zidanega mosta v Deutsch-Landsberg, Ivan Sterniša iz Zidanega mosta v Voitsberg; pristavi Karel Rudella iz St. Jurja v Trofajach, Ivan Deržič iz Zidanega mosta v Lieboch, Karel Pavlinec iz Grobelnega v Radgono, Franc Urban iz Ponikve v Sterzing, Viktor Hren iz Zidanega mosta v Strassgang; asistenti Ivan Badiura iz Grobelnega v Lannach, Filip Kurent iz Rimskih toplic v Lannach in Ivan Lukan iz Grobelnega v Vordenberg. Te predstavitev, ki so v zvezi s sistiranjem delovanja slov. železničarskih organizacij, so se izvršile še pred dvema mesecema, a so se še le sedaj oficijelno objavile.

— **V Knittelfeld na Štajerskem** pride 14.000 ruskih vjetnikov. Zgradili bodo zanje posebne barake.

— **Drobne novice s Štajerskega.** Iz Konjic poročajo, da se mudita na obisku pri vpok. generalštabnem zdravniku dr. pl. Nagyju grofici Vilma in Radiana Lanjus. Grofica Vilma Lanjus je bila dvorna dama rajne vojvodinje Hohenberg ter je bila tudi pri atentatu v Sarajevu navzoča. — **Odlikovanje.** Za veliko hrabrost v vojni je bil odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno 1. razreda orožniški stražmojster Karel Čretnik. — **Pasja steklina** se je pojavila pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Obgrizenih je bilo par ljudi, ki so morali potem v Pasteurjev zavod na Dunaj. — **Iz Frama** poročajo, da je delavcu Oberlajtu odteglala cirkularna žaga tri prste na levi roki. — **Iz Vojnika.** V Višnji vasi je padel z graščinskega kozolca delavec Karel Kranjc in si je zlomil roko ter pregriznil jezik. — **Umrli** je v Gradcu krojaški mojster Karel Smarčan.

— **Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske** od 13. do 19. sept. t. l. Novorojencev je bilo 13. umrlo pa je 28 oseb, med temi 15 domačinov in 13 tujecev. Za jetiko je umrlo 8 oseb, med njimi 4 tučci. Za otročico sta zboleli dve osebi, za gržo ena, za egiptovsko očesno boleznijo ena.

— **Padel je strel** je naslov krasni družabni drami v 2 dejanjih, ki se predvaja od jutri naprej v kinematografu »Ideal«. Poleg tega je na sporedu več prvovrstnih veseloiger. Kot vojno poročilo je to pot »Dunajsko tedensko poročilo«, ki prinaša mnogo veleznimivih posnetkov,

— **Izgubljene stvari, prijavljene policijskemu ravnatelstvu v času od 25. do 30. septembra 1914:** 14 K v bankovcih; zlata damska ura; nagobčnik z ovrtnikom in znamko št. 251; zlata verižna zapestnica z obeskom v obliki detelje; rjava denarnica s 14 K; črna denarnica z 2 K 56 v; 10kronski bankovec.

— **Najdene stvari v času od 25. do 30. septembra,** ki se dobe pri policijskem ravnatelstvu: srebrna damska ura z verižico; kolo, znamka »Puch«; zapanka iz double - zlata, s kamni nakličena; beli damski šal z dolgimi franži, najden dne 13. septembra; črna usnjata denarnica z 2 K 02 vin.; črna usnjata denarnica z 2 K 15 vin.; črna denarnica s 50 vin.; kolo št. 266.555; zlat prstan s temnordečim kamnom; denarnica z 2 K 56 vin.; vojni plašč; denarnica z 1 K 78 vin.; zlata damska ura; par zlatih uhanov s koralami.

— **Kino »Ideal«.** Spored za soboto, nedeljo in ponedeljek: Kadar sta skupaj tast in zet, komično. — Kutika spravlja v zadrego, komično. — Dunajsko tedensko poročilo z bojišč. Nato je prišla »ona«, vojaška humoreska. Padel je strel, družabna drama v 2 delih. — Dobita se, sijajna veseliga.

— **Kavarna »Austria«.** Povodom prodaje Levčeve hiše se je morala ta kavarna izseliti in si je sedaj na Sv. Petra cesti v prostorih prejšnje gostilne »pri znamenju« adaptirala nove prostore za kavarno, katero odpre jutri v nedeljo. Več v nadslednjem oglasu.

Izpred sodišča.

— **Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.**

— **Zaradi razžaljenja Velicanstva** se je moral razžaljevati Jožef Kotnik, 29 let star delavec iz Rožne doline. Ko se je razgovarjal pred žago zakonskih Dakolj na Dovjem je v pričo teh dveh zagrešil razžaljenje Velicanstva. Obdolženec trdi, da je bil takrat tako pijan, da sploh ni vedel kaj je govoril. Temu zagovoru pa zaslišane pričre oporekajo. Sodišče ga je obsodilo na 14 mesecev težke ječe.

— **Ni se mu izplačalo.** Filip Hočev var iz Loža, je šele 17 let star, a ga že mrzi delo in se najraje potepa. Blizu Godovica je postavil Janez Cigale kapelico, pri kateri se je nahajal nabiralnik. Tega je skušal Hočev var odpreti, pa ga je Franc Peternel odpodil. Sicer bi bil fant slabo opravil, kajti v nabiralniku se je nahajalo samo 1 K 2 v. Ko ga je orožnik aretiral, mu je Hočev var rekel, da se piše Alojzij Poljšak in mu pokazal na to ime izdano delavsko knjižico, v kateri so bile potvorbene rojstne letnice 1875 v 1897. Kakor se je dognalo, je obdolženec to knjižico v Hrašah ukradel hlapcu Poljšaku. Obsojen je bil na 10mesečno ječo.

Brzojavna poročila.

— **Vojni poročevalci gredo na bojišče.** Dunaj, 3. oktobra. (Kor. urad.) Iz vojnega tiskovnega stana poročajo uradno: **Vojni tiskovni stan je v več skupinah nastopil pot, da prisostuje kot priča dogodkom v fronti.**

— **Za ranjence.**

Dunaj, 3. oktobra. (Kor. urad.) Nadvojvodinja Izabela je prepustila za čas vojne ženski organizaciji na Dunaju za pomožno akcijo mesečno 1000 polilitrov svežega mleka in 1500 l kuhanega mleka za razdelitev.

— **Živinozdravniška visoka šola na Dunaju.**

Dunaj, 3. oktobra. (Kor. urad.) Proforski kolegij živinozdravniške visoke šole je sklenil izključiti francoske, ruske, angleške, belgijske, srbske, črnogorske in japonske državljane od imatrikulacije in hospitaliranja na tej visoki šoli.

— **Ogrska paroplovba.**

Budimpešta, 2. oktobra. (Kor. ur.) Ogrski brzojavni korespondenčni urad poroča z Reke: Tukajšnja pomorska oblast je izdala razglas, glasom katerega smejo ladje pristati v ogrskih trgovskih pristaniščih samo podnevi, to je eno uro po solnčnem vzhodu do eno uro pred solnčnim zahodom. Ladje morajo pravočasno naznaniti svoj namen pristati v ogrskih pristaniščih. Izjema je mogoča za one paroplovne družbe, ki imajo odobren paroplovni red.

— **Bolgarji za naš Rdeči križ.**

Sofija, 2. oktobra. (Kor. urad.) Bolgarski Rdeči križ je daroval za avstrijski in grški Rdeči križ skupaj 25.000 lejev.

— **O nemški sanitetni službi.**

Berolin, 2. oktobra. (Kor. urad.) Poročilo »Wolffovega« urada »Die norddeutsche Allgemeine Zeitung« priobčuje opazovanja generalštabnega zdravnika in armadnega načelnika

za sanitetne zadeve, pl. Schierminga, o organizaciji vojnobilniške oskrbe. Schierming pravi:

Na zapadu je popolnoma uspela organizacija in tudi material. To lahko presodim po lastni skušnji. Treba je uvaževati, da je morala naša armada sprva v Belgiji prodirati brez trenja in sanitetnih naprav. Temu je sledila izredno brza ofenziva, začasno brez zgradbe etapnih cest. Nato so se pričele velike in male bitke z znatnimi izgubami in na razsežnih bojiščih. Vsi ranjenci so bili v redu obvezani na bojišču in sicer takoj sigurno in dobro, da je često, da večina prva obveza zadostovala za ves čas transporta. Težko bolne smo takoj spravili v poljske in nato v vojne bolnice. Pravi lazareti in pomožni lazaretni vlaki so le redkokdaj prišli do sprednjih vrst. Rabiti smo morali tovarne vlake, ker nismo smeli mnogoštevilnih ranjencev koplčiti, da ne nastanejo nalezljive bolezni. Poudarjam posebe, da so se vsi transporti kar najbolje izvršili. Vojake so pogostili skoro na vseh železniških postajah. Služba na bojišču in na etapah je bila najtežja. Zdravniki in bolničarji so delali noč in dan z naporom vseh svojih sil in so v moje veselje našli največje priznanje pri cesarju in na vseh pristojnih mestih. Današnja vojna je brezobzirna. Saj more naši sovražniki celo ranjence v vjetništvo, zdravnike in bolničarje. Na bojišču je 9000 zdravnikov. Povsodi so pod znamenjem Rdečega križa človekoljubne roke pripravljene, da pomagajo in preskrbujejo. Lahko smo docela pomirjeni in zadovoljni.

— **Potopljen norveški parnik.**

Christiania, 2. oktobra. (Kor. urad.) V bližini Visbyja se je potopil dne 29. septembra norveški parnik »Vest landet«. Od 21 glav posadke se je rešilo 20 mož v neki čoln ter dva dni v viharju in mrazu plulo po morju. Včeraj zvečer je dospel čoln v Homburg. Med tem so bili 4 mornarji podlegli naporu.

— **Francoska laž.**

Berolin 3. oktobra. (Kor. urad.) »Wolffov« urad poroča: Iz francoskih virov v inozemstvu razširjena trditve, da so Francozi v bojih ob reki Maas vzeli eno avstro-ogrsko baterijo možnarjev, je, kakor se nam poroča s kompetentnega mesta, skoz in skoz neresnična.

— **»Figaro« v Parizu.**

Pariz, 2. oktobra. (Kor. urad.) Od 28. septembra naprej izhaja »Figaro« zopet v Parizu.

— **Potopljen holandski parnik.**

London, 2. oktobra. (Kor. urad.) Holandski parnik »Agda« iz Rotterdam je zadel pri rtu Daroca na peščino in se potopil. Moštvo se je rešilo.

— **Izvoz sladkorne repe na Francoskem.**

Bordeaux, 2. oktobra. (Kor. urad.) Neki dekret prepoveduje izvoz sladkorne repe.

— **Kardinal Ferrata.**

Rim, 2. oktobra. (Kor. urad.) »Osservatore Romano« poroča, da je kardinal Ferrata še vedno bolan toda brez mrzlice. Kardinal uraduje.

— **Bolgarska.**

Sofija, 3. oktobra. (Kor. urad.) Kralj je podpisal ukaz, glasom katerega se od 14. t. m. naprej odpuste najstarejši letniki pod orožjem se nahajajočih čet.

— **Albanija.**

Skader, 1. oktobra. (Kor. urad.) Princ Albert Ghika je dospel sem.

Valona, 30. septembra. (Kor. ur.) Epirski prostovoljci pod Leonom Tokantakijem, kakih 500 mož, in kapitan Vardaf, so zasedli Berat. Albanska vlada namerava poslati ekspedicijo, da osvobodi mesto.

— **Epiroti zasedli Berat.**

Valona, 30. septembra. (Kor. ur.) Epirotski prostovoljci so pod Leonotankijem in detašca 500 mož pod kapitanom Vardafom zasedli Berat. Albanska vlada namerava poslati ekspedicijo, da osvobodi mesto.

— **Essad paša v Tirani.**

Drač, 1. oktobra. (Kor. urad.) Essad paša je pred par dnevi došel v Drač. Prebivalstvo ga je zelo hladno sprejelo.

— **Požar v Trstu.**

Trst, 2. oktobra. (Kor. urad.) Včeraj ob pol 12. ponoči je izbruhnil v skladišču za žveplo veletrgovca Mihaela Prudna v ulici Economo požar, ki je trajal do jutranjih ur. Vsled silnega dima in plinov, ki so se razvili ter vsled smrdu po žveplu so morali gasilci opustiti svoj namen priti v goreče skladišče. Samo to se je dalo dognati, da je gorelo vse skladišče. Okoliške hiše so morale izprazniti, 50 rodbin s 150 otroci so spravili v bližnje kavarne in gostilne. Ob 6. zjutraj se je posrečilo pogasiti ogenj, nakar so se te rodbine zopet vselile v svoja stanovanja. Škodo cenijo na 100.000 kron.

Darila.

V domobranski bolnišnici do 30. septembra nabrana darila: Ekselencija gospa baronica Schwarz, so-proga deželnega predsednika 10 steklenic konjaka, 10 stek. malinovca, 1 zavoj kekisa, 1 zavoj čaja; »Rdeči križ« po gori imenovani ekscelenci srajce in obutve; gospa podpolkov. Lösser vino, kompot, sadje, blago za zavezati; gospa Belič Ana perilo, belotkanino; gospa Schäffer odeje in perilo; gospa dr. Bežek perilo; kavarna Evropa, Ljubljana časopise; Uršulinski samostan kuhano sadje, slive, kuhano kompot; gospa Hanuš kava, sladkor; gospa Kopřiva jabolčna mezga, sadje; gospa Kessler Marija perilo; gospa Niemann podstavnik; gospod stotnik vitez Noe slanino, sir, perilo; Uršulinski samostan po dr. Peganu kuhane slive; gospa Repič perilo; županstvo Metlika 29 zabojev sadja; gospa Skale jabolčni kompot, štruklje, perilo; gospa Bizjak jabolka; gospa Švigel solato; nabrano na trgu sadje, solato; gospa Baloh paradižna jabolka; gospa Fleischmann kompot; gospod Mencinger sladkor; gospod Brce, nadečič, slive; rav. kmet. družbe gosp. svetnik Gust. Pirc srajce in hlače; gospod major Jelinek perilo; gđc. Supanc perilo, copate; gospa Olga Grigobin v Gorici vino, marmalade; dež. zveza za tujski promet knjige; Marijanišče kuhano sadje; gospa Zupančič srajce; gospa Žagar srajce; gospa dr. Schweiger kuhano sadje; gospa nadporoč. Marija Chmelir sadje, kompot, perilo, kuhana jabolka; gospod Hans plem. Posch v Gradcu perilo, tabak; gospod dr. Schweitzer v Ljubljani kompot, tobak; gospod M. Detela perilo; gospod dr. Gvido Savojc perilo, marmelade, knjige; gospa Novotny perilo, copate; gospa Grčar Pavla pelinovec; gospod Hern slive; gospod V. H. Rohrmann palice; gospa Urbanc Fany srajce; gospod Tomažič Hardtmann sladkor, knjige; gospa major Kramaršič perilo; gđc. Kurnik M. perilo; gospa Košenina perilo, copate; gospa Petrič Marija perilo; gospa Pleiweiss J. perilo; gospa dr. Rus svačiče, pecivo; gospod finančni svetnik Pogačar perilo; gospod nadpoštni upravitelj Flere perilo, palice, sadje, časopise; gospa Stare Josipina na Kolovcu perilo, 20 kron denarja za cigarete; gospod vladni svetnik dr. Vlad. Detela perilo, čaj, kruh, šunke; gospa Bobek Ivanka perilo; gospod Cerovšek perilo, časopise; gospa Belc Irma perilo, blazine; gospa Ana pl. Tomago perilo, jedilne reči; Neimenovan palice; gospa Kubelka Mila perilo, knjige; gospa Šerc Marija in Pavla srajce; gospa Baraga A. palice; gospa Magdič Pavla perilo; gospa Pollak Ana v Kranju perilo, blazine; gđc. Prasnik Ivanka perilo, palice; gđc. Hudovernik Zora čaj, vino, pecivo; gospod Tönnis sadje; gospa nadofic. Pokorn Alojzija perilo; gospod svet. Munda perilo, vino; gospod nadpor. Achatz palice; gospod Mayer A. perilo; gospod dr. Kersnik Janko perilo; gosp. Smereker Eliza perilo; gospod poštni oficijal Lenassi Hugon perilo; Neimenovan polovico F. M. Marčič jestvine; gosp. Primoschitz L. kruh, čaj, svačiče; nabrano od nemških gospa Kočevja perilo; gospod Spieler Franc perilo, palice; gospa Češnovar perilo; gospa Bajec Ivana knjige; gospa Lavrič Ana copate; gospa Škof Ida perilo; kat. prv. delavsko kons. društvo copate; g. Toni Josip klobase in kruh; gosp. Ploj Oton, c. kr. notar, Metlika knjige; g. Gregl Vinko v Kostrivnici perilo; g. Skala Karl v Kamniku perilo; g. Nemeč Blanka perilo; g. Stele Halka v Šiški perilo; g. Königsberger kozarce in skodelice; učiteljica ga. Gams, nabrala v občini Srednja vas-Bohinjska Bela razno perilo, velike množine; gđc. Agnola Angela perilo, copate; Rdeči križ sadje; g. Ocvirn Fr. srajce; ga. Lavtizar Jul. piškote; ga. Predovič Milica konjak, čaj; g. Pfeifer I. v Leskovcu sadje; ga. Weibl v Metliki sadje; g. Dereani I. v Žužemberku perilo; g. Germ v Kranjski gori svačiče, perilo, vino; g. poročnik Jelinek marmelade; Vičič Josip v Postojni jajca; g. Konšek Brvar i. dr. v Trojaneh krompir, jabolka, hruške; p. t. gostje kavarne Evrope, sami so pili grenko kavo, da oslade kavo ranjencem sladkor v kockah 10 klg; podružnica Cirila in Metoda v Metliki perilo, knjige; g. Žark Ivan, župan Lesce v imenu občanov 20 kron denarja; g. Zupan F. i. dr. maslo, malinov sok; g. prof. Kobal Franc knjige; ga. Maly Lide malinov sok; g. Bergmann in g. Čehak jajca. Vodstvo se zahvaljuje za darila, ki pričajo o veliki požrtvovalnosti ter prosi še nadaljnjih daril.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za Rdeči križ bolno vodstvo v Starem trgu pri Ložu 5 K 84 v. (i. s. kot 1% od svoje mesečne plače za časa vojne — darovali so: šol. vodja J. Žebre 2 K 10 v. Kozmarnik 88 v. J. Vončina 73 v. R. Smolih 81 v. P. Semen 66 v. in St. Puppis 66 v.) in notar Anton Carli v Žužemberku 10 K, iz kazenske poravnave Pfeifer contra Pfeifer. Skupaj 15 K 84 v.

Za družine vpoklicanih vojakov v Ljubljani g. Vojevič v Ljubljani 5 K. Josip Sporn, trgovec na Ježici. Mesto venca na krsto umrlega prijatelja Anton Dolničarja na Bledu 10 kron za vdove in sirote na boljši padli vojakov.

Iskrena hvala.

Spominjajte se „Rdečega križa“.

Gospodarstvo.

— Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. V mesecu septembru vložilo je na knjižice in na tekoči račun 347.326 K 4 v. dvignilo pa 805.206 K 72 v. Stanje koncem septembra 16.267.512 K 15 v.

— C. kr. priv. splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer. Stanje denarnih vlog 30. septembra 1914 K 81.728.942.

— Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu septembru 1914 je 45 strank vložilo 21.965 K 18 v. 132 strank vzdignilo 38.521 K 12 v. Stanje hranilnih vlog 2.149.921 K 04 v. Stanje hip. posojil 1.596.439 K 45 v. Denarni promet v mesecu septembru 1914 138.963 K 40 v.

— Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu septembru 1914 je 107 strank vložilo 52.555 K 04 v. 209 strank vzdignilo 70.251 K 34 v. 10 strankam se je izplačalo posojil 8680 kron. Denarni promet 212.940 K 45 vinarjev.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 28. septembra: Ivan Goddec, pekovski mojster, 53 let, Dunajska cesta 41. — Gregor Marolt, dni-nar, 62 let, Radeckega cesta 9. — Fran Rant, strojarski pomočnik, 44 let, Sv. Petra cesta 36.

Dne 29. septembra: Fran Bezla, sin mornar. kancelista, 11 dni, Kongresni trg 3. — Moric Egger, knjigovodja, 30 let.

V deželni bolnici.

Dne 27. septembra: Ivan Dovjak, pečarski pomočnik, 38 let.

Današnji list obsega 12 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

sept.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
2.	pop.	736-3	13-0	sr. jzah.	sk. oblak
3.	zv.	736-7	11-5	sl. zah.	del. jasno
7.	zj.	741-0	9-4	sl. jvzh.	oblak.

Srednja včerajšnja temperatura 11-6°, norm. 12-6°. Padavina v 24 urah mm 0-0.

FLORIAN

prijatelj moj.
Gre na vsako pot z menoj!
Ker se večkrat z njim krepčam,
Vedno zdrav želodč imam.

Najboljše krepčilo želodca!

Sladki in grenki.

Pazite na pristanost!
Posebno na kakovost!

Rodolovo varstvo.

Tržiška hiša za kolonijalne blago
1888 ustanovljena 3415

Zastopniko

na več mestih. Cenj. ponudbe pod »Zastopnik 44. 3415« na uprav. »Slov. Nar.«

Dva

čevljarska pomočnika

se sprejmeta takoj pri 3416
K. Blaz, Ljubljana, Rimska c. 21.

Uradnik

vešč slov. in nemškega jezika kakor tudi obojne stenografije, želi vstopiti v kako pisarno. — Cenj. ponudbe pod »Uradnik« na upr. »Slov. Naroda«.

2 stanovanji

obstoječi iz ene in dveh sob s kuhinjo, se takoj ali z novembrom oddasta na Vodovodni cesti št. 28 v Ljubljani.

Išče se za pisarno primeren

pritličen lokal

v kaki hiši na Dunajski ali Marije Tereziji cesti v Ljubljani. Tozadavne ponudbe pošljejo naj se pod šifro R. K. 3431 upravištvu »Slovenskega Naroda« v Ljubljani.

Registrator

vešč obeh deželnih jezikov se sprejme. Ponudbe s plačilnim zahtevkom so nasloviti na: Peter Majdič, Celje.

Hiša v Lescah

na Gorenjskem, v dobrem stanju, pripravna za peka ali trgovino, se proda pod ugodnimi pogoji.

Pojasnila daje Pisarna za urejevanje gospodarskih zadev J. Rozman v Kranju. 3397

LJUBLJANSKI ZVON

Mesečnik za književnost in prosveto. Letnik XXXIV. (1914).

LJUBLJANSKI ZVON izhaja v svezkih po enkrat t na mesec ter stane na leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 00 h. Četrti letn 2 K 30 h, za vse neavstrijske dežele po 11 K 20 h na leto.

Posamezni svezki se dobivajo po 30 h.

»Narodna tiskarna« v Ljubljani.

FRAN KRAIGHER,

krojač, Ljubljana, Gosposka ulica 5 se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje oblek

po najnovejšem kroju. Radi normalnih razmer in velike zaloge blaga izdelujem sodaj obleke in zimsko suknjo iz lastne zaloge proti takojšnjemu plačilu za 10% ceneje. — Z odlični spoštovanjem se priporočam

Fran Kraigher.

Razglednice

umetniške, in pokrajinske

se dobe vedno v veliki izbiri v »Narodni knjigarni«
Prešernova ulica 7.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem prežalostno vest, da je naš ljubi soprog, oče, brat in svak, gospod

Ivan Kušar

uradnik Vzemnega podpornega društva

včeraj ob 1/12 ponoči, previden s sv. zakramenti po dolgi in mučni bolezni v 51. letu mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega rajnika bude v nedeljo, dne 4. oktobra ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Sv. Petra cesta 50 na pokopališče k sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 3. oktobra 1914.

Ivana Kušar roj. Vrbove, soproga. Minka, Vida, Ana, hčerke. Ciril, Ivan, Srečko, sinovi. Marija Bašelj, roj. Kušar, sestra. Frano Kušar, brat. 3433

I. slov. pogrebni zavod Josip Turk.

Potnik Sode

se išče za renomirano izdelovalnico likerjev. — Tozadavne ponudbe pošljejo naj se upravištvu »Slov. Naroda« pod šifro R. K. 3430.

dobro ovinjene stare in nove, male in velike ima naprodaj
Ivan Buggenig, sodarski mojster, Ljubljana, Cesta na Rudolovo železnico št. 7.

Zahtevajte zastoj in franko moj katalog o električnih in acetijskih svetiljkah

za vsakovrstne potrebe. Izvrstne električne žepne svetiljke, svetijo prav jasno K 1-50, 2-50, 3-50. Električne ročne svetiljke v kovinastih tulcih po K 2-50, 3-50, 4-50, hišne svetiljke v leseni škatlici K 4-50. Acetijske svetiljke medene, ponikljane, jako stanovitne, a se lahko porabijo za višje ali namizne svetiljke K 4-50, 5-50, 6-50. Po povzetju pošilja

A. WEISSBERG

izvozna trdnica, Dunaj II., Untere Donaustrasse 23/III.

Dopisuje se slovensko in hrvaško.

Kupi se

travnik večjega obsega v bližini Ljubljane.

Ponudbe pod »travnik« na uprav. »Slov. Naroda«.

Nobena družina brez aparata

„Gramola“

Prvovrsten samoigralni godbeni stroj z nedoseg. reprodukcijo. Zahtevajte takoj cenik.

A. RASBERGER, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

Edina tovarniška zaloga pristnih gramofonov in umetniških gramofonskih plošč na Kranjskem.

Kolosalna izber!

Lastna delavnica za popravo vseh vrst gramofonov in drugih godbenih strojev, če so isti bili pri meni kupljeni ali ne.

Zastopnik avstr. gramofonske družbe na Dunaju L. t. d.

Ceniki zastoj in franko. 3513

C. kr. avstrijske državne železnice.

VOZNI RED

Izvešček z veljavnostjo od 1. septembra 1914.

Z veljavnostjo od 1. septembra 1914 bodo vozili do preklica v okraju tukajšnjega ravnateljstva spodaj navedeni vlaki po od 1. maja 1914 veljavnom poletnem voznom redu. Teh vlakov se lahko poslužujejo vsi civilni potniki brez prisilnega legitimiranja.

Civilni potniki, ki se poljejo v Pulj, morajo imeti legitimacijo od a. i. kr. poveljstva vojne luke v Pulju.

OSNOV iz Ljubljane glavni kolektor, samo osebni vlaki:

6-00 zjutraj v Kranj (Tržič), Jesenice, v Trbiž.

8-00 dopoldne v Grosuplje (Kočevje), Trebnje (St. Janz), Novo mesto, (Straža-Toplice), Buzjanci.

11-00 dopoldne v Kranj, Jesenice, Trbiž.

12-00 dopoldne v Grosuplje, Trebnje, Novo mesto (Straža-Toplice), Buzjanci.

6-22 zvečer v Grosuplje (Kočevje), Trebnje, Novo mesto, Buzjanci.

10-21 ponoči v Kranj, Jesenice, Trbiž.

11-00 v Ljubljano glavni kolektor, osebni vlaki:

7-00 dopoldne iz Jesenic, Kranja (Tržič).

8-00 dopoldne iz Novega mesta, Trebnja (St. Janz), Grosuplje (Kočevja).

11-16 dopoldne iz Trbiža, Jesenic, Kranja

2-35 dopoldne iz Buzjancev, Novega mesta (Straža-Toplice), Trebnja, Grosuplje

8-20 ponoči iz Trbiža, Jesenic, Kranja, (Tržič).

9-23 ponoči iz Novega mesta, Straža-Toplice, Trebnja (St. Janz), Grosuplje, (Kočevja).

Kamniška železnica.

OSNOV iz dravne kolektora v Kamniku z mešnimi vlaki

11-40 dopoldne in ob 7-15 zvečer.

PRIMEK iz Kamnika v Ljubljano ob 8-42 zjutraj in ob 2-41 dopoldne.

C. kr. državne železniške ravnateljstvo v Trzinu.

Za dijake

priloga tiskarstva

Grčar & Mojač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

vsakovrstne obleke :
kakor tudi zadnje novosti
v konfekciji za dame in deklice.
Vsi velike zaloge znižane cene.

3235

Kongresni trg 6. **Velika zaloga** Jurčičev trg 3.

najfinejših, trpežnih in nogi najbolj priljubljenih

čevljev

za dame, gospode in otroke.

Viktorija Sterniša

Gg. učiteljcem, učiteljicam in drž. uradnikom 15% popusta.

11-50 Cene: 15-50

Vsi odjemalci pišejo,

da je od vseh vrst

malinčevega sirupa

kar jih pride na trg, najboljši oni lekarnarja Piccolija v Ljubljani. — Poštni zavitek franko, vozna in zavoj K 560.

Razpošilja se tudi v sodih in v steriliziranih steklenicah po 1 kg. Naročila izvršuje

lekarnar Piccoli, Ljubljana.

Cenovniki gratis in franko.

Matka Slovenska

M. DRENIK

„Zvezda“.

Volna za naše vojake v obrambo proti mrazu:
snežne kapice, sviterji, zapestke, koleniki, životni pasovi, nogavice i. t. d.

Ustanovljeno L. 1912. **Tovarna oljnatih barv, laka in firneža**

Telefon številka 154.

BRATA EBERL

črkostlikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:

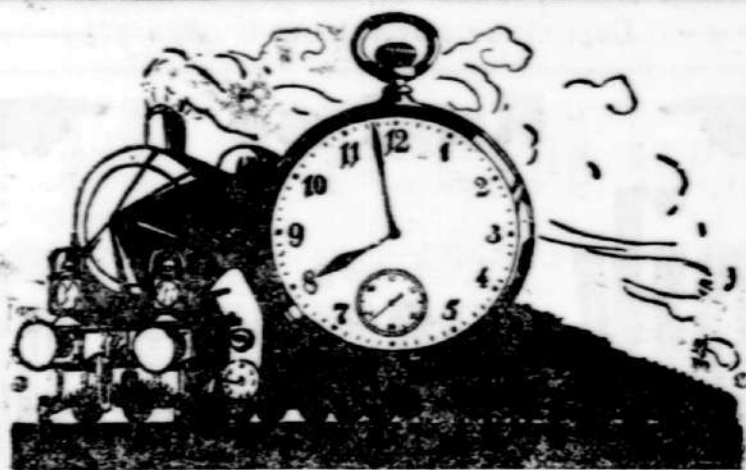
Miklošičeva ulica št. 6. nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:

Igriška ulica številka 6. Električna sila.

Vojni čas!

Ugodna prilika!

Vsi obilne zaloge ur, zlatnine, srebrnine in lepih briljantov, nudim cenj. odjemalcem sedaj še blago po starih cenah, zato naj nihče ne zamudi ugodne prilike in naj si nabavi potrebno. 2000 budilk ur K 4— in 5— dokler še stara zaloga. Krasna namizna oprava po znižanih cenah. — Kupuje staro srebro in zlato. V vojnem času je neobhodno potrebna fina, zanesljivo idoča ura ali žepna budilka, kakršno dobite samo pri stari res domači tvrdki

F. ČUDEN

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 1.

Kdor nima časa v Ljubljano priti, naj naroči cenik, ki se pošlje zastonj in pošt. prosto.

Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisji se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhih vencev.

Priloga se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi: **Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.**

A. Hauptmann-a nasledniki

A. ZANKL SINOVI

LJUBLJANA.

Tovarna kemičnih barv, lakov in firnežev, priporoča:

Oljnat
barve

Suhe
barve

Emajlne
barve

Fasadne
barve

Marjtin trg št. 1.

Vse vrste:
„firnežev,“
„čopičev,“
„lakov,“

Mavec (Gips)

Olje za pode
in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje:

131

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastonj!

Ceniki zastonj!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„Dejanska glavica 8,000.000 kron.“

2530

Stritarjeva ulica številka 2.

Rezervni fondii okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun **4 1/2 0** Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje
„ter jih obrestuje od dne vloge po čistih“ „vseh vrst po dnevnem kurzu.“

Najnižje cene.

Najnižje cene.

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani.

Prešernova ulica številka 44.

Prilaga pogrebe v Ljubljani in na deželi od najpriprostejše do najelegantnejše vrste, v odprtih kakor tudi s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo

vseh potrebščin za mrliča,

kakor: kovinaste in lepe okrašene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice, kovine, porcelana in perl.

Zahteva naj vsakdo o potrebi cenik in se bode prepričal, da so cene znatno nižje kakor drugod! Ceniki so franko in zastonj na razpolago. Posebno se tudi priporoča onim soročnikom na deželi, ki imajo svoje v deželni bolnici. Te pogrebe oskrbuje po izredno nizkih cenah.

Za slučaj potrebe se vnapre priporoča

JOSIP TURK.

Ranjenci v ljublj. bolnicah.

V deželni bolnišnici na kirurški oddelku se nahaja še ta dva vojaka, ki sta ozdravela po tetanu: gfr. Zahalka Fran p. p. št. 99/14. in enoletni prostovoljec, korporal Pudi Ivan, domobranski pešpolk št. 92/8.

V Leonišču se nahajajo sedaj v oskrbi ti - le ranjeni vojaki: Infant. Martelozzi Ermengildo, p. p. št. 97; lovec Maurer Peter, lov. bat. 8.; četovodja Susič Krist., lovski batalj. št. 8; Infanterist Ložič Mašo, bos. - herceg. p. p. št. 2; inf. Gregoršanc Jakob, domobr. p. št. 27; Mrtvica, Krško; korp. Smolej Jakob, p. p. št. 17; Begunje, Radovljica; četovodja Dvořák Friderik, domobr. p. št. 1; inf. Jakimiszyn Gregor, p. p. 9; inf. Klikar Henrik, p. p. št. 18; korp. Martinek Gottfried, domobr. p. 14; inf. Mroczkowsky Josip p. p. 55; inf. Paul Juri, dom. p. 1; inf. Paulus August, domobr. p. 1; inf. Slezak Stanislav, domobr. p. 14; infanterist Solnik Maks, domobr. p. 35; gfr. Thaler Matija, p. p. št. 17; infant. Toppel Avgust, p. p. 10; lovec Walnhofer Josip, tir. lov. p. 4; inf. Gasperini Giovanni, tir. domobranski strelci; inf. Germek Martin, p. p. 17; Iška vas pri Ljubljani; inf. Sodja Jakob, p. p. 17; Gorje pri Radovljici; gfr. Kos Demeter, p. p. 55; inf. Osvald Avgust, doobr. p. 26; gfr. Hinterberger Henrik, p. p. 27; inf. Wenzel Jakob, p. p. 10; četovodja Auer Engelbert, p. p. 7; praporščak Petrič Ernest, bos. - herceg. p. 4; Ljubljana; inf. Debre Stefan, Honved št. 11.; infanterist Moez Ignacij, p. p. št. 17. Preser; četovodja Supak Ivan, p. p. št. 8.; gfr. Sandor Nikolaj, Honved št. 2.; enoletni prostovoljec, korp., Gregorič Miro, p. p. št. 27; Ljubljana; inf. Zahaliuk Milko, p. p. št. 15.; inf. Daneso Peter, Honved št. 5.; inf. Predler Ivan, domobr. p. št. 24.; inf. Levstek Alojzij, p. polk št. 17., Dolenja vas pri Kočevju.

V liceju in Miadiki je bilo do sedaj sprejetih 208 ranjenih in bolnih vojakov. Od teh je bilo odpuščenih, oziroma premeščenih 129. Izmed ostalih so iz naših krajev ti-le tam nastanjeni vojaki: Magerl Fran, domobr. p. št. 27., s Krškega, strel od šrapnela v levi komolec; nadom. rez. Kožman Kristjan, p. p. št. 97, 16. stot., Šturje pri Postojni, strel v desni komolec; Zajec Fran, p. p. št. 17./8., iz Tomišlja pri Ljubljani, strel v levo roko; Tomišič Anton, p. p. št. 17./10., iz Vidma pri Kočevju, strel v prsi; Valenčič Leopold, p. p. št. 17./11., iz Kilovč pri Bistrici, strel skozi desno roko; nadom. rez. Pustovrh Peter, domobr. p. št. 27., iz Polhovca gradca, strel skozi desno roko; lovec Potočnik Fran, lovski bataljon št. 7./2., iz Mošenj pri Radovljici, strel v hrbet; Peček Fran, domobr. p. št. 27./1., iz Goričice pri Ljubljani, strel skozi desno roko; nadom. rez. Milharčič Luka, p. p. št. 17./13., iz Sent Petra na Krasu, dva strela v hrbet; Martinec Karel, p. p. št. 18./15., strel v levo roko; Lapajne (Lapani?) Josip, lovski bataljon št. 8./2., iz Tolmina strel v levo roko; Kočevar Ivan, p. p. št. 17./13., iz Nevelj pri Kamniku, strel skozi desno roko; Košir Gregor, p. p. št. 17., 15. stotnija, iz Kranjske gore, strel skozi desno roko; nadom. rez. Kastelic Anton, p. p. št. 17./5., Sent Vid pri Zatičini, strel skozi desno roko; inf. Javornik Anton, p. polk št. 18./8., iz Slivnice, strel skozi levo nogo; Janža Anton, p. p. št. 17./5., Smatno pri Litiji, strel v desno stegno; Hönigmann Josip lov. bat. št. 7./2., iz Ribnice, strel skozi desno nogo; Habijan Ivan, dom. p. št. 27./4., iz Sela pri Skofji Loki, strel v prsi; četovodja Grohar Anton, lovski bat. št. 7./1., iz Sorice, strel skozi levo ramo; Gerčar Alojzij, p. p. št. 17./3., m. k., vboj z hajonetom v levo podlakt; Čebin Matej, p. p. št. 17./13., iz Zagorja, strel v levi kazalec; Weitzer Pavel, p. p. št. 17./1., m. k., strel skozi levo roko; Tomšič Anton, p. p. št. 17./10., iz Vidma pri Kočevju, strel skozi prsi; Ostrec Josip, domobranski p. št. 27./2., s Trebelna pri Litiji, strel skozi levo nogo; Reš Fran, p. p. št. 17./3., strel v leva pleča.

Bolni Sanatorij Aflenzen
napljinčih
Hofacker (830) Štajersko. Prospekti

Odda so več voz

1128

konjskega gnoja.

Vprašanja na:

Orešlov Dolenc, Ljubljana, Wolfova ulica 21.

„Prostovoljno gasilno društvo Trbovlje“ naznanja, da je njega dolgoletni požrtvovalni podnačelnik in ljubeznjivi tovariš, gospod

Anton Dolničar

hotelir in železniški restavratér

dne 1. oktobra t. l. na Bledu umrl.

3427

Slava njegovemu spominu!

Juro Naglov,
t. č. tajnik.

Ivan Krammer,
t. č. načelnik.

Viktorina in Josip Rudman javljata pot-tega srca v imenu vseh sorodnikov, da je njun preblagi sin, oziroma brat, stric in svak, gospod

Milan Rudman

c. in kr. nadporečnik v 55. pešpolku

dne 11. septembra na severnem bojišču našel junaško smrt.

Najblažjemu srcu, ljubeč spomin!

3428

KR KAVAS, dne 2 oktobra 1914.

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani sin, brat, stric in svak, gospod

Viktor Plehan

inženir kemije in c. in kr. porečnik v rezervi pešpolka št. 26.

dne 30. septembra valed ran, d bljenih na severn m bojišču, preminul.

3412

LJUBLJANA KRAKOV, dne 2 oktobra 1914

Žalnoči ostali.

Potrfi globoke žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem tužno vest o neradni, bridki izgubi našega nad vse ljubljeneega soproga, očeta, starega očeta itd., gospoda

Josipa Stupica

posestnika, trgovca, občinskega svetnika in bivšega večletnega župana na Viru pri Domžalah

ki je dne 1. vinotoka ob 5 1/2. uri popoldne, po kratki, a mučni bolezni, v 71. letu izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb nepozabnega vršil se bode v nedeljo ob 9. uri zjutraj iz hiše žalosti na pokopališče v Dobu, kjer se bode truplo položilo k večnemu počitku v lastno rakev. Sv. maše zadušnice se bodo brale v cerkvi v Dobu ter v raznih cerkvah v Ljubljani. Predragega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Vir-Ljubljana, dne 2. vinotoka 1914.

Marija Stupica roj. Videmšek, soproga; Fran Stupica, trgovec z železnino, Josip Stupica, jermenar in sedlar, Janko Stupica, trgovec, sinovi; Minka Vranjak roj. Stupica, Julija Stupica, hčere; Pavel Vranjak, posestnik, zet; Irma Stupica, Amalija Stupica, Mariška Stupica, sinahe; vnuki in in vnukinje.

Klavir

se radi selitve proda.

Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.

3387

Stanovanje

3 velike lepe sobe, svetla kuhinja in drugo, se z novembrom ceno odda.

Več v trgovini M. Kristoflič-Bučar, Stari trg št. 9.

3393

Popolna

prodajalniška oprava

za specerijsko in kolonijalno blagovno stroko, nahajajoča se v dobrem stanu,

se kupi.

Zahteva se le oprava boljše vrste, porabna za ustanovitve nove trgovine.

Ponudbe je nasloviti na Pisarno za urejevanje gospodarskih zadev J. Rozman v Kranju.

3395

aj-cvseje

umetniške razglednice

pisemski papir

priloga

Marija Tičar, Ljubljana,

Sv. Petra cesta šte. 26

Resljeva cesta šte. 7

Ces. kr. priv. zavarovalna družba na življenje

AVSTRIJSKI FENIKS.

Polno vplačana glavica K 6.000.000.

Stanje zavarovanih svot K 240.000.000.

Družba nudi svojim zavarovancem od leta 1891

vojno zavarovanje

v polnem obsegu in sicer:

1. v vsaki polici Feniksa je vojno zavarovanje bodisi za vojake po poklicu kakor v rezervi in za črnovojnike do K 20.000 zavarovane vsote brezplačno všteto. 3413
2. Avstrijski Feniks nudi tudi takim osebam, ki niso sklenile regularnega zavarovanja, priliko za sklenitev posebnega vojnega zavarovanja, ki nudi izplačilo zavarovane glavice v slučaju smrti tekom enega leta. To vojno zavarovanje za dobo 1 leta brez zdravniške preiskave za osebe, ki se nahajajo na bojnem polju, sklenajo lahko njih sorodniki ali pa drugi interese. Zavarovana polna glavica se plača tedaj, ako je zavarovane v vojni padel, ako je umrl vsled zadobljenih ran ali vsled kake bolezni, in končno, ako ga pogrešajo.

Pojasnila daje in ponudbe sprejema:

generalni zastop c. kr. priv. zavarovalne družbe

Avstrijski Feniks v Ljubljani, Sodna ulica šte. 1.

Kot trgovski

3357

vajenec

v mestu ali na deželi v okraju z obrtno šolo želi vstopiti deček, ki je obiskoval 2 leti meščanske šole. Ponudbe na špediterja L. Mihevo v Logatcu.

Hiša v Gorici

z vrtom, veliko kletjo, s 5 sobami v 2 nadstropjih, z 2 kuhinjama, z vodovodom, z električno in plinovo razsvetljavo, pripravna za vsako obrt, zlasti za gostilno, ob veliki cesti je na prodaj. Najmanjši ponudek 21.000 kron. 3394

Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Zanesljivega, treznega in izurjenega

strojnika

k Lanzovi lokomobili Josipdolske parne žage so sprejme takoj ali s 15. oktobrom 1914. Skupaj za kurjača in strojnika sta pogoj za sprejem. 3391

Ponudbe s prepisi izpričeval, katerih se ne vrne, s popolnim opisom dosekanega službovanja, je vposlati upravi gradbene Javne, pošta Ljubljana na Strojarski.

Deklica ali deček

se sprejme na hrano in stanovanje k boljši rodbini. Naslov se izve v upravnistvu »Slovenskega Naroda«.

Kovačija

brez konkurence, ob glavni cesti, z močno obljudo okolico, se da pod ugodnimi pogoji v najem. Ponudbe pod »Kovačija 10« na upravnistvo Slov. Naroda.

Večjo množino jabolk in češpelj

ima na prodaj Franc Pelko, Miheljavas p. Črnomelj.

Prodaje se uporabljeni

vinski sodi

od 100 do 700 litrov na Rimski cesti šte. 11.

Manufakturst

prodajalka

manufakturne ali modne stroke, dobro izurjena, se z zelo upodnimi pogoji takoj sprejme.

Ponudbe: »Poštni predal št. 44«, Celje.

Mnogo denarja prihranijo kolesarji!!

£ 85— namesto £ 125—. Za reklamo razpošljem 500 novih koles »Torpedo« s prostim tekom elegantne oblike s svežo pnevmatiko in 3 letnim jamstvom. Ista kolesa z gorsko pnevmatiko £ 90—. Sveži plašči £ 4—, 5—, 6—, zračne cevi £ 2-80, 3—, 3-50. Popravila, emajljanje, ponikljanje in vse sestavine po tvisniških cenah. Ob sklicevanju na »Slovenski Narod« 50% popusta na moje nizke katalogne cene.

A. Weissberg, tvisniška zaloga, Dunaj II, Untere Donaustr. 23/S. Cenovniki gratis. Kupčija na obroke izključena. Slovenska korespondenca.

Modni salon

Stuchly-Maschke

Židovska ulica št. 3 Dvorski trg št. 1.

priporoča svojo veliko zalogo okusnih najnovejših damskih in otroških klobukov, športnih čepic in :: vse v modistovski obrt spadajoče stvari :: po najnižji ceni.

V skladišču blaga

Malvina Weisz

Ljubljana, Selenburgova ul. 1, nasproti »Kazine«.

1 komad rjuha, 2 m dolga, brez šiva	K 1-96
1 komad namizni prt s 6 servijeti	1-96
1 komad mizni prt iz damasta (bel)	1-96
3 komadi brisače, izvrstne	1-96
6 komadov platnenih prtov za steklenino	1-96
1 komad klotasto spodnje krilo s svilenim leskom	1-96
6 parov ženskih (dolgi) ali moških (kratkih) nogavic	1-96
12 komadov moških in ženskih in moških žepnih robcev	1-96
1 komad moška srajca (bela ali barvasta)	1-96
1 komad spodnje hlače iz kepra, francoskega fazona	1-96
2 komada moške spodnje hlače, kratke iz zefirja	1-96
1 komad ženska srajca s trakom obrobljena ali vezena	1-96
1 komad ženska srajca iz šifona	1-96
1 komad ženske hlače iz šifona z volanom	1-96
1 komad ženski reformni predpasnik iz kretona	1-96
2 komada moderčkov (šifon), lepo nakinčanih	1-96
1 komad predpasnik iz klota, olepšan v vsakršnih fazonah	1-96
1 komad povojna blazinica s trakovi in vezeninami	1-96
1 komad svilen šerpa ali ruta	1-96
2 komada platnene blazine s franzami za divan	1-96
1 komad svilen robec (ruta) prima	1-96
1 komad moška nočna srajca, prav velika	1-96
1 komad predpasnik iz listra, prav velik	2-90
1 komad šal	2-50
1 komad bluza za izhod	1-96
12 komadov brisalk za prah	1-96

Naročila iz dežele se pod 10 kron ne pošilja.

Pošilja se tudi po poštne povzetju, ako blago ne ugaja, se denar vrne.

Varstveno orožje za dom : puško za na lov :

prve vrste kakovosti poleg drugih predmetov za lov kupite ugodno samo pri staroznani tvisniški orožja ANT. ANTONITSCH v Borovljah, št. 34, Koroška. Cenovnik zastoj in poštne prosto. 2893

G. Flux

Gospodsk. ulica 4, I. nadstropje, levo. 3422

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb

izde muje: 2 tlin kuharici za Trst in Opotje 40 do 50 K plače, več dobrih mošanskih kuharic, deklice za vse, hišno za Trst 30 K (poleg še ene deklice), mlajše restavracijske kuharice, sluge k gospodi (2 osebi) itd. Brhka, simpatična deklica k otrokom, jezikov zmožna, z dobrimi izprijevami se najtpleje priporoča. Gre tudi na deželo. Pri vnanjih vprašanjih se prosi za odgovor znanka.

MARXOVE EMAIL

In glazuro za tla izborne specialitete, ki se hitro suše in jih vsak lahko rabl.

Zaloga tovarne za lake

Ludvika Marxa

pri trvdki brata Eberl, Ljubljana.

Perje

za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

preje F. Niti

Pred Skofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Največja zaloga navadnih do najtinejših otroških vozičkov in navadne do najtinejše

žime. M. Pakič v Ljubljani. Naznanim naročilom se pošilja s povzetjem.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov i. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda po najnižjih cenah.

Zdrave, rdečelične otroke

hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično ribje olje iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperni duh in vonj. 1 steklenica K 1-80.

Zoper kašelj, zastlizenost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljše preizkušeno in mnogostransko priporočeno trpotčev sok. — 1 steklenica i krono. Zaloga vseh tu- in inozemskih specialitet ter preizkušenih domačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva »Ada«. Vedno sveže gumijske specialitete. Oddajajo se tudi zdravila za člane vseh bolnišniških blagajen. Razpošilja se 2krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Vinko Proházka lekarna pri zlatem orlu Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Vizitnice v elegantni obliki priporoča Narodna tiskarna.

Vijudno naznanjam, da sem svojo trgovino

3424

Malvina Weisz

Selenburgova ulica št. 1 nasproti Kazine

zopet otvorila

in oskrbela z lepim zimskim blagom.

Št. 18.019.

3426

Razglas.

Pri ranjenih z bojišč in bolnih okrevajočih vojaki, ki so, deloma tudi že iz bolnic, odšli v domačo oskrbo, ravnotako pri beguncih in potnikih iz krajev kjer so nastopile nalezljive bolezni (griza, legar, kolera itd.) paziti je na razvitek kake nalezljive bolezni in opozarja zato podpisani mestni magistrat vse po epidemijemskemu zakonu z dne 24. aprila 1913 drž. zak. št. 67 § 3 v naznanjevanje nalezljivih bolezni zavezane osebe, kakor zdravnike, strežnike po poklicu družinske načelnike (vodstva zavodov), imetnike stanovanj, gostilničarje, hišne posestnike, da vsako tudi le nalezljivosti sumljivo obolenje naznanijo semkaj, kakor to zahteva zakon, kajti le tako bo mogoče pravočasno postopati proti razširjenju teh bolezni.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 30. septembra 1914.

Špecialitete v konfekciji za dame in deklice

ter v oblekah za gospode in dečke po priznani najnižjih cenah.

Ljubljansko skladišče oblek

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5-6.

Auto Kranj-Ljubljana

bo vozil od ponedeljka, dne 5. oktobra dvakrat na dan in sicer:

Dopoldne ob 7. uri iz Kranja v Ljubljano za ceno 1-50 K.

Dopoldne ob 11. uri iz Ljubljane v Kranj za ceno 1-50 K.

Popoldne ob 1. uri iz Kranja v Ljubljano za ceno 2— K.

Popoldne ob 5. uri iz Ljubljane v Kranj za ceno 2— K.

Ob petkih dopoldne vožnja prekinjena zavoljo snaženja auta. S tem se nudi slav. občinstvu ugodna prilika in z nizko ceno tudi dopoldanska zveza z Ljubljano ter se prosi po možnosti posluževati se te vožnje zlasti, ker bi se v slučaju, da bi bilo premalo prometa morala prekiniti dopoldanska vožnja.

3411

Avtomobilna zveza.

Kavarna Austrija.

Podpisana slavnemu občinstvu najvljudneje javljata, da sta svojo kavarno iz Resljeve ceste 1 preselila na

vogal sv. Petra ceste in Radetzkega ceste

ter bodeta isto tamkaj pod starim naslovom

Kavarna „AUSTRIJA“

najprej vodila. Kavarniški prostori so popolnoma na novo adaptirani, ter najmoderneje opremljeni. — Prijateljem biljarda sta na razpolago

dva nova Seifert-biljarda

Ob enem zahvaljujeva se vsem p. t. gostom za dosedanje naklonjenost ter se i za bodoče najtpleje priporoča, zagotavlja izborni postrežbo.

V Ljubljani, dne 4. oktobra 1914.

Z odličnim spoštovanjem

Ivan in Fani Stritar.

Kavarna Austrija.

Kavarna Austrija.

Domoljubni darovi.

V času od 1. velikega srpana do 23. kimovca t. l. so vposlale v glavno skladišče »Deželnega in gospenlega društva rdečega križa za Kranjsko« sledeče osebe domoljubne darove: (Radi pomanjkanja prostora so naštet samo darovalci večjih darov, vendar je vsakemu neimenuvanemu na razpolago priti v glavno skladišče »Rdečega križa« (Ljubljana, Stara pot 3.), kjer se mu na zahtevo izpostavi pismeno potrdilo.)

I.

Posteljno in navadno perilo ter zimске potrebnice.

Eksc. baronica Karla Schwarz, gospa L. Seemann, gospa S. Sajovic, gđ. Schlehan, gospa V. Steinherr, gđ. Schnitz, firma Persche, gospa J. Kastner, gospa Gerstner, gđ. Nemec, gospa Meisetz, firma Hamann, gđ. pl. Hollegga, gospa Janda, gđ. Lilleg, gospa Ferlinz, gospa Menardi, gđ. Eckert, gospa pl. Laschan, firma Cescutti, gospa Marija Petrič, gospa pl. Trnkoczy, gospa Nagy, gđ. Kantoni, gđ. M. Gorjup, gospa K. Spitznagel, gospa Brus, gospa Mejač (Ribnica), gospa Cassig, gospa M. Dovžan, gospa dr. Hiessche, gospa Neurwirth, ekscelesca Linner, gospa Ceranič, gospod Remšgar, Fr. Rozmann, gospa Militz, firma Magdič, gospod Pour, gospa Melitzer, gospa Igljč, gospa Pegan, gospa M. Bock, gospa K. Škulj, gospa König, gospa Brandt, gospod J. Kovač, gospa Rezika Jereb, firma Kenda, gospa Olga Potočnik, gospa Rosner, gđ. Kavalir, gđ. Skušek, gđ. Zupan, firma Mayer, gđ. N. Strah, gđ. Valenta, gospa Ažman, gđ. Eberl, gđ. F. Gertscher, gospa dr. Puschnig, gđ. Rohrt, gđ. Mattanovich, gđ. Billek, Okrajno glavarstvo Črnomelj, gospa Globočnik, gđ. Ant. Jankar, Zupanstvo Kropa, gospod M. Herman, gospa pl. Schoeppl, gospa dr. Suyer, Zupanstvo Mirna Peč, gospa Loretto, učiteljice Sv. Jakoba šole, prebivalstvo Hotedersčica, gospa Virčič, gospa M. Klanc, gospa Jurmann, gospod Röger sen., gospa Petermann, gospa Mici Vilar, gospod F. Sbrizaj, gospa dr. Skubl, gospa Neuberger, gospa Franciška Röder, gospa Th. Hočevar, gospa del Cott, gospa Marija Kralj, gospa Marija Zernovnik, gospa Billina, gđ. N. Ažmann, gospod Onjadac (Brežice), gospod Brandt, gospa Steinmetz, gospa M. Peč, M. Stoinitsch (Charn. Bavarsko), gospa Klinar, gospa Obresa, gospa Kump, gospa M. Schubert, v Dolnici nabral župan J. Onjezda, gospod Radoj, gospa Putoraci, bar. Leonija Rechbach, gđ. Ina Treo, gospa Svoboda, gospa Pehani, gospa A. pl. Valenta, gospa dr. Eder (Bled), gospa E. Elsner, gđ. Kamilla Theimer, neznani odposiljatelj z Jelenice, gospa K. Kikelj (Bohinjska Bistrica), neznani odposiljatelj iz Čužperka, gospa Berta Andolšek (Kranjska gora), gospod Alojzij Postrž (Metlika), neznani odposiljatelj iz Podnarta, gospa Flora Hasswell (Bled), gospa Terezija Jereb (Preška), gospod Engelbert Berlan (Zagradec), gospod dr. Max Wurzbach, gospa Hermine Hamann, gđ. Editha Bock, gospa majar Kraus, gospa Emilija Bersin, gospa Franja Baloch (Begunje), gospa J. Supantstschich (Kranjska gora), gđ. A. Moser (Zagor), gđ. Danica Učezanek (Zagor), gospa Erika Hilty, gospod Ernst Stöckl, gospod Ivan Soukup (Stara Oselica), gđ. Frida in Tinka Dinacher (Kostanjevica), gospa Marija Tönnies, gospa Čik, gospa grofica Chorinsky, gospod K. Škulj, županstvo Laze, gospa Weinlich, gospa Marija Klun, gospod dr. Eger, gospod Sikorsky, gospa Döberlet, gospa Brn. Terezija Rechbach, gospa grofica Wallis, gospa Tessa Neuberger, gospa Pavla Röger, Röger jun., gospa Jelica Demšar; razentega podružnice Škofja Loka, Domžale, Idrija in Metlika.

II.

Čaj, vina, konjak, liker in sadni sok.

Firma Rauter, firma K. Planinšek, firma B. Čvančara, firma Zalaznik, firma Novotny, gospod Ph. A. Bohinc, firma Voltmann, firma Fabiani, firma Stacul, firma Kirbisch, firma Kanc, gospa J. Kastner, firma Kastner, firma Viljem Spitzer, gospod M. Domicelj, gospod Piccoli, firma Viktor Kantoni, neznani iz Prestranka, gospod K. Schmidt, gospod M. Lavrenčič, firma Lenče, gospa Kump, firma Alajec, od gospe M. Ažmann v Naklu po podružnici v Kranju, neznani odposiljatelj iz Čužperka, dr. Max pl. Wurzbach, firma Camis & Stock.

III.

Jestvine, sadje, kompot, kava, kakao itd.

Gospa Ravter, firma K. Planinšek, firma Voltmann, firma Stacul, firma J. Klein, gospa P. Galle, neznani po gđ. Schlehan, gđ. Schlehan, gospa Nemec, gospa J. Kastner sen., firma Agnola, firma Peter Kozina, gđ. Cantoni, firma Schneider in Verovšek, gospod Spiegel, firma Pauschin, firma Kollmann, gospa J. Korenčan, firma Golob, firma Škof, gospa M. Stanitsch (Cham, Bavarsko), gđ. Blanka Nemec, gospa Schaschel, gospa dr. Bock, firma Gorec.

V. Večji darovi.

Firma J. C. Mayer po Nj. ekscelesci bar. Schwarz blago v ceni 1000 K, firma A. Stacul blago v ceni približno 200 K, firma M. Kastner slatine in likere v ceni približno 100 kron, gospod Gabriel Piccoli 500 steklenic malinovca, firma Gorec eno kolo, firma Camis in Stock 75 steklenic konjaka, firma P. Kozina & Komp. 120 parov domačih čevljev, firma Peter Majdič v Celju 1000 kg moke, gospa Jelica Demšar (Gorenja vas pri Škofji Loki) 3 zaboje starega perila, firma Lang eno popolno posteljo, gospa M. Pehani posteljo, gđ. Skušek dve skladni postelji, gđ. F. Gertscher posteljo, podružnica Škofja Loka 100 izvrstnih ruh in mnogo različnega starega perila, podružnica Domžale in Metlika sta poslali mnogo perila. Od podružnice v Idriji resp. od Idrijske deklške obrtne šole je prišlo šest pošiljatev s imenitnim zimskim perilom (medtem 89 novih zimskih srajc, 15 novih volnenih jopičev) potem mnogo Čarpijev, starega perila (med tem 85 izbornih srajc) in cigaret. Ti darovi zaslužijo, kar se tiče koristnosti, kakor tudi marljivosti v delu, da se jih posebno poudarja.

Vino so darovali firme:

A. Zajec 170 l, Bolaffio 137 l, Jelenič (Majeronček) 60 l, Lenče 56 l. Mnogo sadja so darovali: Češplje: gospod Ivan Žen v Soteski 682 kg, županstvo Mirna Peč 152 kg, okrajno glavarstvo Črnomelj 3056 kg, gospod Tiale (Črnomelj) 869 kg; jabolka: gospod Domicelj (Gradac) 430 kg.

Zveza ljubljanskih brivcev se je ponudila opravljati njej pripadajoča opravila v bolnišnicah »Rdečega križa« brezplačno.

Špedicijske firme »Balkan« in R. Razinger vozijo brezplačno zaboje v glavno skladišče.

NESTLÉ-JEVA
MOKA ZA OTROKE

Poskušnje pošlje na zahtevo popolnoma zastonj

Nestle, Dunaj I.
Biberstrasse. 6 k.

Proti
zoboboli in gnijlobi zob
izborna delujo dobro znana
antiseptična

Melusine ustna
in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 krona.
Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Realijska cesta št. 1
poleg Franc. Ježčevega jubilejnega mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani
bolniških blagajin juž. železnice, c. k. tobačne
tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!
Prosim vljudno, pošljite mi zopet
tri steklenice vaše izborna delujoče
antiseptične melusine ustne zobne
vode, katera je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrija dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osvetljenje ust je bom
vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinovič, tr. pošta metlar

Za velike množične trgovine
se sprejme takoj sprejme

prodajalec

z daljše prakso. 3360
Kje, pove upravn. »Slov. Narod«.

Edina primorska
tovarna dvokoles
»TRIBUNA«
Gorica, Tržaška
ulica št. 26, prej
pivovar Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih
in kmetijskih strojev, gramofonov orke-
strijonov itd. itd.

F. RATJEL
Gorica, Stolna ulica št. 2-4.
Prodaja na obroke Ceniki franko

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Fer-
lach) na Koroškem.

se priporoča v izdelavo ane vsakovrstnih
pušk za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, sprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
valjnice in od mene preizkušene. — Ilustre-
vani ceniki zastonj.

zdravniško priporočeno kar tvoreče vino
daje moč in zdravje.

Vzorec 3 steklenice 5 kg franko po pošt-
nem povzetju K 4-80. — Edina zaloga:

Br. Novaković,
veletrgovina vina, Vermoutha, Marsale,
Malage, Konjaka, žganja itd.
LJUBLJANA.

M. ROSNER & Co.

≡ v Ljubljani ≡

veležganjarna sadja in
tovarna likerjev

priporoča
v svoji lastni žganjarni
kuhane izdelke i. s.:

slivovko
brinjevec
bruševac
tropinovec

pristnost zjamčena.

Vermut-vino
najboljše kakovosti.

Ugodne cene!
Vzorec na razpolago

A. KUNST

Ljubljana
Zidovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.

Vsakičnara naročila se izvršujejo točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj
se blagovni vzorce poslati. 40

□□□□□□□□□□

Josip Stupica

jeremenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

krasno opremljeno

kočije, druge vozove in najrazličnejšo

vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse
druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb-
ščine, že obrabljene vozove in »
konjske opravke.

□□□□□□□□□□

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in
12 kron — vse vrste lasne pod-
lage in mrežice — barva za laso
in brado »Neril« po 2 in 4 K —
toaletne potrebščine — lasulje,
brade in druge potrebščine za
maskiranje, vse po zelo zmernih
cenah priporoča

Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vogal Mestnega in Starega trga).

Postrežba točna in vestna.

Jos. Rojina

modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,

Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in

uradniške

: uniforme :

po meri

v najkrajšem času.

Najcenejši nakupni vir

v o l n e

za pletenje

vseh kakovosti za izdelovanje

životnih pasov, nogavic, snež-

nih kopic, rokavic, zimskih

zapestik in nakolenikov (ko-

lenogrejev).

TONI JAGER

LJUBLJANA

Zidovska ulica 5.

Štampilije
vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.
Anton Černe,
graver in izdelovatelj
kavčukovih štampilij
Ljubljana, Selenburgova ulica 1.
Ceniki franko. Ceniki franko.

Kazensko-pravdni red

z dne 23. maja 1873 št. 119
državnega zakonika z
dodanim

zvršitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi
kazenski postopek zadeva-
jočimi.

Trdo vezan 5 K 60 v.,
po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Najcenejše

dežnike

in solnčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Teodor Korn
(poprej Henrik Korn)

pokrivalce streh in klepar, vpeljalec

strelodvodov, ter instalater vodo vodov

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrše-

vanje vsakršnih kleparskih del ter po-

krivanje z angleškim, francoskim in

tuzemskim škrljem z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Hartschek

z izbočno in ploščnato opeko, lesno-

cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kle-

parska dela v priznano solidni izvršitvi.

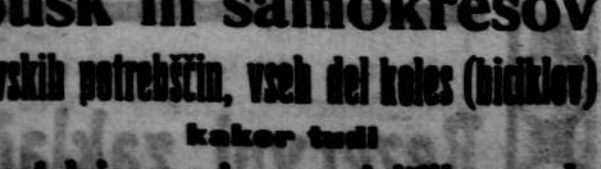
Hišna in kuhinjska oprava. Posteljena posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov

lovskih potrebščin, vseh del koles (bicklov)

kakor tudi
umetelni ogenj po najnižjih cenah.
Popravila pušk, samokresov in bicklov
točno in solidno.
Cenik zastonj in poštom prosto.

Nizozemska zavarovalna družba za življenje

Ravnateljstvo: Dunaj I., Aspernplatz I
se priporoča za sklepanje zavarovanj za življenje, rente, doto, za zavarovanja za čas vojaške službe po najugodnejših pogojih ter najnižjih cenah.

Zavarovalna glavica koncem L 1913 K 423 milj.
Rezerve koncem L 1913 K 125 milijonov.

Gener. zastopstvo za Stajersko in Kranjsko v Gradcu L., Schmidgasse 40,
kjer strogo rešni, delavni sodelniki vsak čas dobo dobro službo.

Nadzornik za Kranjsko:

Ljubljana, Hrvatski trg šteč. 4.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo
zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg šteč. 9. — Lastna hiša.

Najnovejša **KOSTUME** Najnovejša

BLUZE : Plašče, jope : **KRILA**
: Žalne — domače obleke
: Perilo, čepice, modrice
: Kožuhovina :

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higijenično perilo in druge potrebščine za neverojenke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN ZUNANJE BOLEZNI
POKOJNICA
LJUBLJANA, KOTENSKA ULICA 4
SEF-ZDRAVNIK PR. DR. FR. DERGANČ

Mlad trgovski pomočnik

mešane stroke, absolvent I. let. Mahr-
ove trgovske šole, **zeli primerne**
službe. Nastop takoj. Naslov pove
upravištvo »Slovenskega Naroda«.
3407

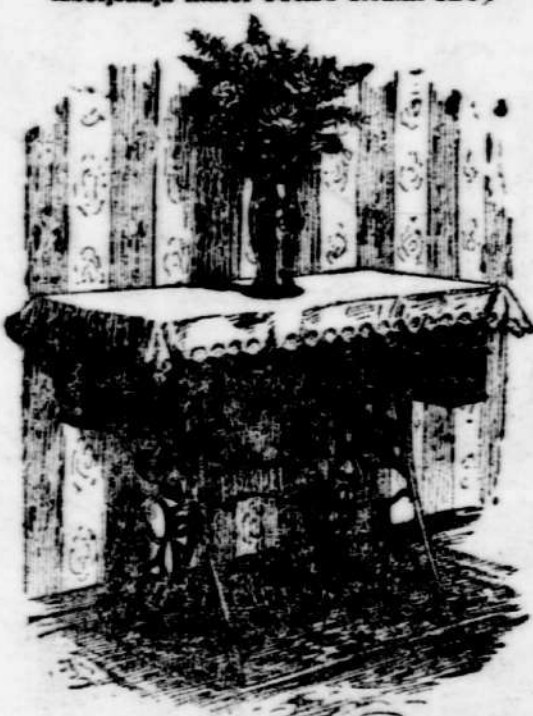
Posojila

dovoljuje svojim članom življenjskega od-
delka in sicer: aktivnim uradnikom vseh
kategorij, profesorjem, učiteljem itd., katerih
neobremenjena služnina znaša najmanjše
K 2300 —, kakor tudi penzionistom s po-
kojino najmanjše letno K 1400 —, p. jti za-
znambi na služnino, oziroma pokojnino in
proti primernemu poročstvu pod najugodnej-
šimi pogoji na 5—30letno amortizacijsko dobo
249

„Slavijska“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi, katere
generalni zastop v Ljubljani, Gosposka ul. 12
daje nemudoma in brezpl. potrebna pojasnila.

Noben drug šivalni stroj ni toliko enako točenostjo
skritostjo in trpežnostjo kakor FFATT-šivalni stroj
Noben drug šivalni stroj nima toliko premeti in
iskovitosti kakor FFATT-šivalni stroj

V Vašo lastno korist je, da si
pred nakupom ogledate mojo
veliko zalogo ali pa zahte-
vate centk. 713

Ign. Vok

največja trgovina šivalnih stro-
jev in Puchovih koles.

LJUBLJANA,
Sodna ulica 7

(zraven sodnije).

Zdravnik želodca

je posebnost želodčnega likerja
iz zdravilnih rastlin, kateri iz-
berno vpliva proti slabostim v
želodcu ter radi tega v nebni
družini ne bi smel manjkati.

C. kr. priv. zavarovalna družba.

C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 8.000.000.

Družba zavaruje:

- proti škodam vsled ognja, strele in parne ali
plinove razstrelbe, kakor tudi proti škodam
vsled gašenja, podiranja poslopij in proti
škodam vsled odnašanja premičnih stvari, na-
dalje proti požarnim škodam živine, zalogo
vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, pri-
delke itd.;
- proti požarnim škodam poljske pridelke in
klajo v poslopjih in kopicah;
- proti škodam vsled slučajnega ubitja trčnega
stekla;
- raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri
prevažanju po suhem in po vodi;
- proti škodam vsled tatinskega vloma in vsled
tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
- proti vsakovrstnim telesnim nezgodam, na-
dalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih
podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov,
voznikov, lovcev itd.

Delniška glavica. K 6.000.000

Stanje zavarovanih svot . . . K 230.000.000
Premijske rezerve 60.000.000
Letni dohodki na premijah . . . 12.000.000

Družba zavaruje na človeško življenje po
najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

- za slučaj smrti: da je glavica plačljiva takoj
po zavarovanju smrti na njega zaostale ali
kako drugo določeno osebo;
- za slučaj smrti in mešana zavarovanja z opro-
stitvijo plačila zavarovalnine, oziroma s pri-
znanjem dosmrtnih rente ob nastali onemoglosti,
nadaleje sprejema
- zavarovanja za doživetje, preskrbljenost za
starost, zavarovanja otroških dot, plačljivo pri
dosegu določene starosti na zavarovanca samega;
- zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo vdov
in vzgojinskih rent po najnižjih premijah in
pod najugodnejšimi pogoji, kakor nezavrnjenost
in nezapadlost police, jamstvo tudi za slučaj
vojske brez posebne premijske doklade itd

Natančnejša pojasnila daje radovoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijska ulica šteč. 1.

17

Avstrijska

BROWN-BOVERI-WERKE D. D.

Dunaj X., Gudrunstrasse 187.

Dunaj X., Gudrunstrasse 187.

Inženirska pisarna v Trstu,

Riva Pescatori št. 20.

Riva Pescatori št. 20.

Elektromotori in dinami vsake vrste.

Mestne centrale, podeželne centrale,
električne razsvetljevalne naprave in
naprave za prenos električne sile itd.
Specialne električne oprave za rud-
nike in fužine, predilnice, tkalnice itd.
fazni kompenzatorji, indukcijski ure-
jevalci, brzourejevalci itd. električne
železnice vsake vrste, — električne
„oprave za vse industrije in obrti.“

Lastne podružnice in zastopstva v Brnu, Crnovcih, Gradcu, Innsbuku, Karlovih
varih, Lincu, Moravski Ostravi, Mor. Sumbergu, Pulju, Pragi, Libercu, Sarajevu,
Teplicah, Tridntu, Trstu, Atenzu, Belgradu, Bukarešti, Sofiji.
Za Galicijo in Bukovino: Električna deln. družba, prej Soholnicki & Wiñiewski,
Lvov, Slowackiego 18, Krakov Dominikanska ulica 3.
Za Ogrsko: Vereinigte Elektrizitäts & Maschinenfabriks Aktiengesellschaft, Budapesta
V., Merlég u. 3. Ujpest pri Budapesti. 799

„CROATIA“

zavarovalna zadruga v Zagrebu.

Edini domači zavod, ustanovljen leta 1884.

Telefon šteč. 165.

Telefon šteč. 165.

Centrala v Zagrebu v lastni hiši, vogal Marovske
in Preradovičeve ulice. Centrala

Glavna zastopstva: Ljubljana, Osjek, Reka, Sarajevo.

Podružnica v Trstu, Via del Lavatoio šteč. 1, II. nadstr.
Telefon 25—94.

Ta zadruga prevzema po ugodnih pogojih sledeča zavarovanja:

I. Na življenje.

1. Zavarovanje glavice za slučaj doživljenja in smrti;
2. zavarovanje dote;
3. zavarovanje življenjske rente;

21

II. Proti škodi in požaru.

1. Zavarovanje zgradeb, (hiš, gospodarskih poslopij, tovarov).
2. Zavarovanje premičnin (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih
strojev; blaga itd. itd.)
3. Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd.)

III. Zavarovanje steklenih šip.

Zadružno imetje vseh oddelkov znaša K 3.375.050-88
Dohodek letne premije s pristojbinami K 1.571.135-97
Izplačane odškodnine K 6.400.996-52

Natančnejše informacije daje

glavni zastop za Kranjsko, Koroško in Stajersko v Ljubljani
pri tvrdki Kmet & Komp., Marije Terezije cesta šteč. 8.

Sposobni mestni posredovalci in akviziterji se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

Stavbeno podjetje:

Prevzamem javne in zasebne
stavbe, železobetonske mostove,
strobe itd. — Popravila iz-
vršujem po najnižjih cenah.
Izdelujem načrte in dajem
strokovna navodila.

Parketna tovarna:

Velika zaloga hrastovih in
bukovih deščic, katere dobavim
z ali brez polaganja; prevza-
mem tudi popravila in pola-
gam deščice na stara že ob-
stoječa tla.

Strojno mizarstvo:

Izdelujem vsa stavbeno-mizar-
stvo tičoča se dela, pohištvo le
proti naročilu. Izvršujem tudi
vsakovrstna popravila točno,
povoljno in po nizkih cenah.

Tesarstvo:

Prevzamem vsa v to stroko
spadajoča dela, kakor: strešne
stole, strobe, verande, barake
odre i. t. d. — Popravila
izvršujem točno in solidno.

Parna žaga:

Kupujem hrastov, bukov in
smrekov les in žagam hloda
tudi proti plačilu. — Po že-
leznici poslan les se dostavi na
žago po lastnem industrijskem
tiru iz državnega kolodvora.

Ustanovljeno l. 1900.

U. Scagnetti, Ljubljana.

Tehnična pisarna: za skladiščem državnega kolodvora.

436

Telefon šteč. 299.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

440

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

4 3/4 %

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

PATENTE

vse dežela izposuje inženir
M. GELBERG, oblatveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
 na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 27.

Franc Kos Ljubljana,
 Sodna ulica.

Podpirajo doma in tujino!
 Stare nogavice se
 cene popravijo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, modrčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno. Ker delam brez agentov, so cene velike nižje.

Prodaja vina.

Zadruga hrvatskih vinogradnikov v Zagrebu ima v svojih kletah 4000 hektoliter čistega, zajamčeno naravnega belega in rdečega vina, novega in starega nudi po kakovosti hektoliter za ceno od 35 do 100 kron, stavljeno na kolodvor Zagreb. Prodaja se od 100 litov naprej. Na vagone mnogo ceneje. Vsa nadaljna navodila daje

ravnatelj. zadr. hrv. vinogradnikov v Zagrebu, Kukovičeva ul. 5

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glasbene Matice in edini
 zapriseženi strokovnjak c. kr.
 deželne sodišča.

Ljubljana, Kongresni trg 15.

(Nasproti mnske cerkve.)

Največja in najposobnejša trdka in izposojevalnica
klavirjev in harmonijev

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsega
 glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösendorfer, Hözl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder Stigl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Lauberger & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerik. harmoniji).

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavna obvezna garancija. Najemnine najnižje. Zamena najugodnejša. Uglasevanje ter popravila strokovno in ceno. Ker imam zgoraj navedene prve fabrike izključno le jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsifikatov in navidezne „poletne“ pri kritičnih, ki se drzno govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

Najnižje cene.

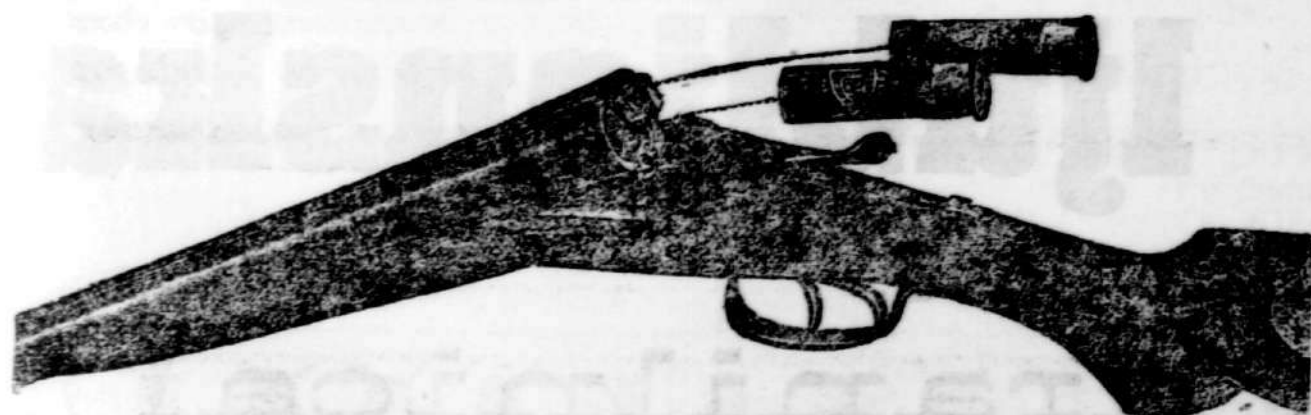
Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospodarske sobe. Preproge, zastirki, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Ljubljana **Fr. Ševčik** Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, ruskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Beck & Kruppovi cevni za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštino preste.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

priporoča svojo

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopio in plaščev za gospe, nepremičljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Vsak dan svež sladoled in ledena kava

se dobi

v slaščičarni
J. ZALAZNIK
 Stari trg št. 21.

Izboljšajte promet v svoji gostilni z najboljšim in najcenejšim pilsenskega tipa češkim budejeviškim delniškim pivom.

Zahtevajte ga v gostilnah ljubljanskih, v grand hotelu Balkan, Trst, hotelu Lacroma, Gradež, palači prve hrvatske štedionice Zagreb, Napredak, Sarajevo, Beranek, Banjaluka i. t. d.
 Informacije podaja češka delniška pivovarna v čeških Budejovicah, Roza Bohman, Ljubljana, Bogumil Pouka, Trst.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

2181 raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

:: Veletrgovina z železnino ::

„MERKUR“ P. Majdič v Celju

se priporoča za naročila

3280

vsakovrstne železnine

in v to stroko spadajočih predmetov.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 15

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji
 za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za
 vezanje v hiši.
 Pisalni stroji
 „ADLER“,
 Pletilni stroji
 vseh velikosti.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

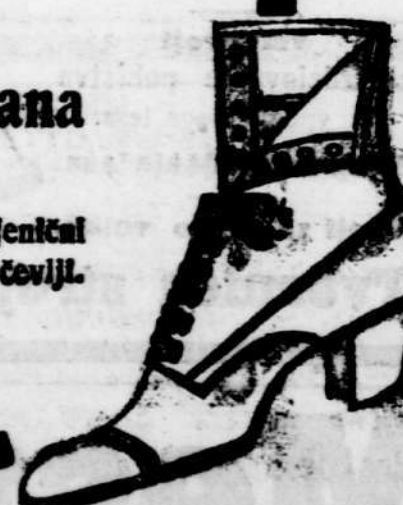
za gospode in gospe so nogam
 najbolj priročni, lažni in najboljše
 kakovosti. Napredaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični
 čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12.50—16.50.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manuf. trgovine

priporoča

klobuke

slamnike

čepice, razno moško perilo,
 kravate, ovratnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene
 zmerne. Postrežem točno.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izbor
 dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana, Kolesijska ulica št. 16

priporoča slavnemu občinstvu svoje bogato
 opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno
 izdelane vence, šopke in trakove.

Dalje ima na razpolago
 za izposojevanje
 ob mrtvaških odrh
 drevesne ovetlice,
 kakor tudi naj-
 nožje dekorativne
 ovetlice za dverane
 in balkone.

Imam tudi vsakovrstne
 sadike do najzlahtnej-
 ših cvetic in zelenjavi.
 Sprejemam tudi naro-
 čila za na deželo. Vsa
 naročila se izvršujejo
 točno in solidno.
 Brzojavke: L. Bizovičar,
 vrtnar, Ljubljana.

B. Götzl

Krasne novosti jesenskih in zimskih oblač, površnikov
domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira
tu- in inozemskega blaga.

Brez konkurence! Solidna postrežba! Najnižje cene!

LJUBLJANA,

Mestni trg št. 19.

Zrele sveže
česplje in hruške

(topke) kupuje in plača po naj-
boljši ceni

M. Rosner & Co.
veloiznajarna sadja v Ljubljani
zraven pivovarne „Union“.

Franc Furlan
naslednik Paschingove vdove
ključavničarstvo
in
zaloga štedilnikov
se nahaja: 172
Ambrožev trg št. 9.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšimi se 12 vplačili.

„SLAVIJA“

„...“ vzajemna zavarovalna banka v Pragi. „...“
Rezervni fond K 88.788.788-16 — Izplačila odškodnine in kapitala K 129.965.304-25
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

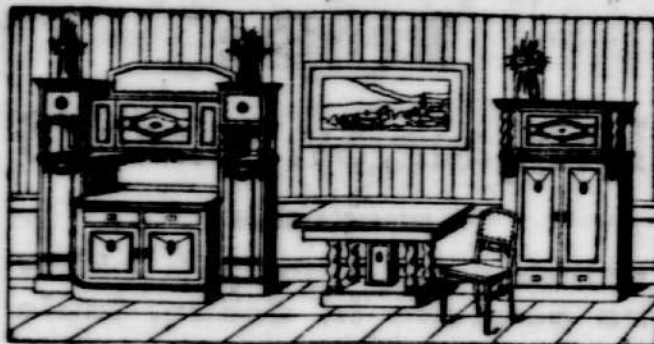
Vsa poslovanja dela: Čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.

Popolna spalna oprava: 2 postelji, 2 omari, 2 nočni omarici in 1 umivalnik 3 marm. ploščo in ogledalom
K 350.—

Jamči se za solidno delo.
Cene konkurenčne.

Zahtevajte najnovejši katalog, kateri obsega nad 300 modernih slik. 800

J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13—18.

Pozor!

Oddati imam večjo množino belega po novem sistemu in snažno napravljenega garantirano pristnega

namiznega vina.

Vzorci resnim kupcem na razpolago in franko. Vino stane 34 K hl, postavljeno na post. Ajdovščino proti takojšnjemu plačilu. Manj kot en sod, to je 15 hekto, se ne more oddati.

3064 **Franc Dolenc,**
posest. v Vipavi št. 44.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1913:

== K 236,633.922.— ==

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 31. avgusta 1914:

== K 82,338.131.— ==

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojak Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“). Delniški kapital in reserve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike. 1660

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon št. 41

Pohištvo!

po jako nizki ceni in najsolidneje izdelano dobite edinole pri
Prvi kranjski mizarjski zadrugi v St. Vidu nad Ljubljano
postaja Vižmarje. 2491

Spalne oprave z marmor. plošč. in zrcali od 230 K naprej.
Izdelujejo se tudi vsakovrstna stavbinska dela.

Preračuni in ceniki brezplačno in poštino prosto.

Žagni polno jarjenik in stroji za obdelovanje lesa vseh vrst zlasti patentni brzodelni jarjenik, jarjeniki cepilniki, (samice), benečanje, .. ski jarjenik .. enolistni in dvolistni.

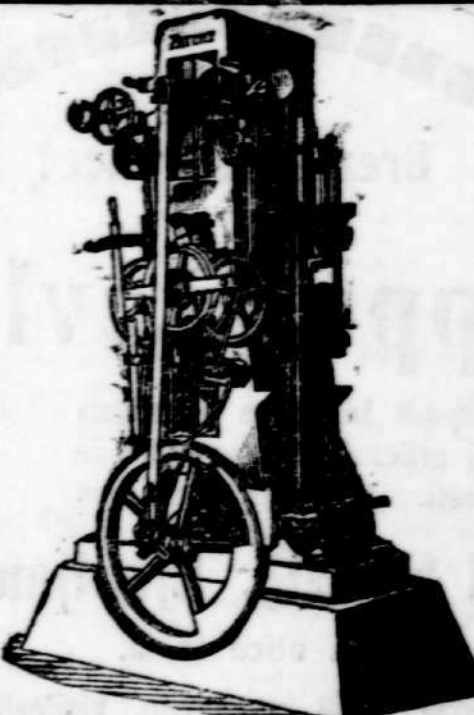
Vsi stroji za mizarje, kolarje, strugarje, sodarje, tesarje itd. itd.

Vsi stroji za izdelovanje pohištva iz vpognjenega lesa.

Stroji za lupljenje lesa.

Stroji za lesno volno.

Tvornica strojev G. TUNNIES, Ljubljana P.

TURBINE

za vse vodne razmere z največjo izrabljivostjo.

Precizijski regulatorji. — Patent prijavljen.

MODERNE 320 TRANSMISIJE.

Prevzem kompl. tverniških oprav za vse: lesno industrijo.

Najfinije reference mnogovrstnih obratov tu in v inozemstvu. Sedaj se izdeluje turbinska naprava za L. kranjsko elektr. centralo: 2 turbine po 1600 konjskih sil.

Milijoni rabijo proti

kašlju

hripavosti, kataru in zastoju, krčnemu in oslovskemu kašlju, nego slastne

Kaiserjeve prsne karamelo s „trema jelkami“.

6050 not. poverjenih izpričeval od zdravnikov in zasebnikov jamčuje gotov uspeh. Izredno prijetni in slastni bonboni. 1562

Zavitek 20 in 40 vln. škatlja 60 v. Prodaja jih v Ljubljani:

Ubal pl. Trnkoczy, lekarna. Rih. Sušnik, lekarna. Novo mesto. C. Andrijašič, lekarna. Mr. Ph. And. Bohinc, lekarna pri krovi. Mr. Ph. Jos. Čizmar, lekarna. Ant. Kanc, drogerija. B. Cvančara, drogerija „Adrija“.

Daniel Pirc, lekarna Idrija. J. Bergmann, lekarna. Novo mesto. C. Andrijašič, lekarna. Mr. Ph. Jos. Čizmar, lekarna. Ant. Kanc, drogerija. B. Cvančara, drogerija „Adrija“.

Ema Šinkovec, Ljubljana, Stari trg št. 8

priporoča svojo raznovrstno zalogo perila, bluz, pletenin domačega izdelka ter potrebščin za šivilje.

Najnižje cene. Podpletanje nogavic. 3311 Točna postrežba.

Modni salon

M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam

: klobuke le najfinejše izvršbe. :

Žalni klobuki vedno na razpolago.

Ljubljana, Prešernova ulica. Palača Mestne hranilnice.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1913 K 700,000.000.—
Vlog koncem junija 1914 nad „ 45,100.000.—
Rezervnega zaklada „ 1,330.000.—

4 1/2 %

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

brez odbitka. Hranilnica je **pupilarno varna** in

stoji pod kotrolo o. kr. deželne vlade.

Hranilnica posoja na zemljišča in poslopja proti 5 1/2 % obrestim in najmanj 1/2 % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.